Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Lange, Johs. Chr.; ved J. C. Lange.
Titel | Title:	Udvalgte Fortællinger af fortrinlige og yndede Forfattere
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. Steen, 1820
Fysiske størrelse | Physical extent:	149 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-25.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00825 1 +Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Udvalgte
Fortællinger
af
fortrinlige og yndede
Forfattere.

****

Ved
J. C. Lange.

Kjøbenhavn, 1820.
Trykt paa C. Steens Forlag, hos C. Bording,
og faaes tilkjøbs paa Børsen No. 2.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Forerindring.

Nærværende Fortællinger forelægges det læsende Publicum som Prøve af en Samling, hvilken Forlæggeren agter at besørge, dersom denne Begyndelse maatte finde Yndere.

Ved Sammenligning med Originalerne vil man paa adskillige Steder finde Afvigelse fra disse. Denne var nødvendig, hvor en alt for vidtsvævende Stil vilde have kjedet, eller hvor det Comiske udartede til Carricatur, det Rørende til Affectation og

***

Unatur. Selv hos en Fru Genlis har jeg paa et Par Steder maattet tage mig denne Frihed. Desuagtet har jeg, saavidt muligt, stræbt at vedligeholde enhver Forfatters eiendommelige Characteer, saaledes at denne kunde gjenkjendes. Hvorvidt jeg i alt dette har været hældig, overlades til Kyndige at bedømme.

Indhold.

Side.

Den gjenfundne Elskte af Louise Brachmann. 1.

Skinsyge indtil Døden af Lopez de Vega..... 35.

De tvende Prøver af Langbein..... 53.

Damesvoene af Laun..... 85.

Det straffede Praleri af Langbein..... 99.

Den hælbige Forstillelse af Madame de Genlis. 111.

Ardennerskoven

eller

den gjenfundne Elskte.

Fortælling

efter

Louise Brachmann

ved

J. C. Langr.

Kjøbenhavn, 1820.

Trykt paa C. Steens Forlag, hos C. Borhing,
og faaes tilkjøbs paa Børsen No. 2.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Den gjenfundne Elskte.

See den underskjønne Glimmer
i Ardennerskovens Nat!
svundne er de tætte Skygger,
og fremtraadt er Lysets Skat.

Frydfuldt smile Mark og Enge
i det blide Lueskin;
thi den yndige Mathilde
i vor mørke Dal drog ind.

Med denne Sang modtoge Grevinden af Negremonts Vasaller deres yndige Herskerinde, da hun i hine ensomme Egne tog ind paa sit Slot. Denne og lignende Sange digtede og sang de ridderlige Herrer, som kappende trængde sig om den huldе Herskerinde, og ved tusind behagelige Smaatjenester søgde at vinde hendes Gunst. De fleste af dem nærede vel det stolte Haab, ved den Skjønnes Haand at høve sig fra Lehntager til Lehnsherre; men Damen syntes

kun lidet tilbøielig at antage slige Hyldninger; hun havde henlevet sine blomstrende Aar med en aldrende Ægtemage, Greven af Valinaure, kun efterhaanden bunden til ham ved Agtelse og barnlig Hengivenhed. Efter hans Død syntes hun ei at have andet Ønske end at nyde sin Frihed, og i uforstyrret Ensomhed hengive sig til det Hang til Tungsindighed som syntes hendes Væsen egent, men som kun gjorde hendes Ynde end mere tiltrækkende.

Beliggenheden af hendes Slot Negremont, i Ardennerskoven, som nylig var hende tilfaldet ved Arv, drog hende til sig fremfor alle hendes øvrige Besiddelser. Disse romantisk-frygtelige Skove, berømte ved saamange Sagn fra gamle, helterige Tider, syntes at indbyde hende til sine svagt viftende Skygger; disse Klipper, som indslutte vildtskjønne Dale, lovede hende Skyts for hendes stille Fristæd, medens Strømmens Bølger tilraabde hende venligt: see hvor vi flygte til den velgjørende Ro i Skovens Nat, hvor hundredaarige stolte Bøge hvælve sig beskyttende i hverandre, og skjule os i deres Skjød.

I denne Tilbøielighed til Stilhed blev hun alt for meget forstyrret ved de Fester hvormed alle hendes Riddere, den ene efter den anden, stræbde at festligholde hendes Indtog; ingen vilde staae tilbage, og Grevinden kunde, uden at fornær-

me dem haardt, ikke vægre sig ved at vise sig der. Med om Skaansomhed og den huldeste Beskedenhed søgde hun at afværge enhver Hyldning, og ei at indrømme nogen af hendes Lehnsmænd det ringeste Fortrin. Dog vilde man have bemærket, at en blandt det ardenner Ridderskab, den glimrende Clarence, havde vunden et afgjørende Fortrin i den blide Herskerindes Øine. Man var saa let tilbøielig at troe dette, fordi denne smukke Ridder sædvanlig pleiede at seire over Damehjerter: Tiltrækkende ved sine Aandsgaver og Manerer, end mere end ved sit Udvortes, vidste han at smigre alle det qvindelige Gemyts Lüner; kun sjeldent, og aldrig uopfordret, talte han om sin Vaabendaad, og troemed hiin simple beskedne Tone som er den Tappre egen, og som hos Qvindekjønnet gjør ham end mere glimrende, hos hans Modstandere end mere frygtelig. At han i andre Henseender var den Forfængeligste, den Ubestandigste af alle Ridderne, kom ved Beregningen af hans Fortjenester ikke i Betragtning. Allerede mange Damer havde Kummer over hans Utroskab faaet Hjertet til at briste, og dog trængde stedse flere sig til den forræderske Flamme; thi det er næsten som om den uskadige Mands Hjerte lignede en Magnetsteen, der uimodstaaelig drager det qvindelige Hjerte til sig: Forfængeligheden driver dem til et Forsøg at fængsle den aldrig Fæng-

stede, indtil de, selv nedbragte i de fordærvelige Følelsers Strøm, lig de Andre finde deres Undergang deri.

For Øieblikket var den skjønne Lehnsherindes Erobring det eneste Maal for hans Stræben. Hendes Skjønhed, og den Tanke, snart ved hende at see sig ophøiet til alle sine Naboers Overhoved, opfyldte hans Sjæl med tusind henrykkende Billeder. Alle Forførelseskonster bleve opbudne af ham, og Finfyg bevogtede han ethvert Tegn paa Velvillie som blev en Anden til Deel.

Ved en af de Festligheder, som hende til Ære bleve givne, faldt Talen paa en Gjenstand, som forlængst havde vakt almindelig Opmærksomhed: paa en Fremmed, som allerede i flere Aar havde boet i en afsides liggende Deel af Ardennerskoven, og var greben af en saa sælsom Menneskesky, at han til Opholdssted havde valgt en barsk, med Klipper rundt omgiven Dal, som for enhver Anden var utilgængelig. Ridderne vidste meget at fortælle om hans frygtelige Vildhed, og om hiin snævre Klippedals Rædsler, hvortil kun han og hans gamle Staldbroder vidste at finde Indgang ad en underjordisk Klippevei: en Afgrund maatte det snarere kaldes, hvori han beboede en skummel Grotte.

"Jeg ønskede vel at see ham, den besynderlige Mand!" udraabte Grevinden med Varme. Hun havde, i det hun bøiede sig forover, med levende Deltagelse hørt alle disse Skildringer, og hendes skjønne Kinder farvedes af Følelsens Ild.

"Ønsker I dette, skjønne Herskerinde!" sagde Ridder Clarence, som allerede følde Misundelse over denne Medlidenhedsfølelse for et andet Væsen; "ønsker I dette, saa vil jeg fordre ham til Kamp, og lykkes det mig at beseire ham, vil jeg føre ham hid til eder i et jern Buur, thi hvo som flyer Menneskene, sine Lige, som et vildt Dyr, er ingen bedre Behandling værd.

Den ellers saa fine, paa sig selv opmærksomme Ridder havde denne Gang ladet sig henrive af sin Omfindtlighed, og ganske forfeilet den rette Vei til Herskerindens Hjerte. Med ophøiet Alvor betragtede hun ham, og sagde: "Ridder! kun Ulykke kan vel føre et Menneske til saadan bitter Afskye for sine Lige; og Ulykke, synes mig, fortjener Agtelse og Mildhed." Enstemmig gave de menneskeligsindede Frankeriddere Grevinden deres Bifald.

Clarence havde strax bemærket sit Feilgreb, og følde nu tidobbelt Mathildes strænge Irettesættelse i alle hans Medbrødres Nærværelse. Bestammel-

fens og den krænkede Stoltheds Rødme foer glødende over hans Aasyn; dog skjulde han sit Mismod under sin sædvanlige behagelige Opførsel, i det han forsikkrede, han kun af Spøg havde talt saaledes, for at erfare de Andres Sindelag, som han til sin Glæde havde funden aldeles overensstemmende med sit.

Samtalen blev fra nu af alvorligere. Efter tilendebragt Aftentaffel traadde Grevinden hen i Hvælvingen af et Vindue, og skuede over den vidtløftige Have, som i høitideligt Halvmørke laae ovre ad Skoven til, mod det Punct hvor den Ensommes Bolig efter Beskrivelsen skulde ligge. Da nærmede sig hende en gammel Ridder, som under Maaltidet havde siddet langt fra hende. "Tro ikke, ædle Grevinde, sagde han trohjertig, hvad Besynderligt og Rædsomt man fortæller eder om hiin Fremmede, som i nogle Aar har boet paa eders Grund. Visselig kunde I komme i Frygt derfor: jeg har seet ham, engang da jeg mødte ham i Skoven; det er sandt, hans Udseende er vildt, og Stoltheden i hans Miekast synes at tilbagestøde enhver Nysgjerrig, som vilde vove sig for nær til ham; men hans ophøiede Gang og ædle Udvortes, som Smerten synes at have tæret paa, vise uimodsigelig at han er af høi Herkomst, og kun ved en stor, Hjertet sønderrivende Kummer er fordreven til denne Ensomhed.

Næsten synes det mig som om hans Libelser vare foraarsagede ved Elskov, som i Ungdommens Aar allerede har forstyrret mangt et Hjerte der var skabt til Verdens Pryd. Fornærmet nogen har han aldrig; tvertimod have Egnens Landboere, som forhen haardt plagedes af Ulve og Bjørne, i ham fundrn en djærv Bekæmper af disse Rovdyr. "Jeg takker eder, min agtværdige Ridder, for denne venligere Skildring, svarede Grevinden; og den brave Gamle, som hun stedse havde agtet, blev hende fra denne Dag endnu mere værd.

Da hun var kommen hjem fra Festen, eftertænkde hun i Stilhed hvad hun havde hørt. I hendes Sjæl var den høimodigste Medfølelse bleven vakt, den varmeste Længsel efter at mildne en Kummer som var flygtet til hendes Grund. Sagte blandede sig i denne Menneskelighedsfølelse Erindringen om egen ulykkelig Kjærlighed; hun troede at have funden en Skjæbnebeslægtet i den, der ligesom hun havde valgt Ardennerskovens Ensomhed til sit Tilflugtssted. Med forhøiet Styrke opsteg Billedet af fordums lykkeligere Tider i hendes Sjæl, Billedet af en ung Ridder, som hun i hiin skjønne Tid havde elsket, og siden hvis Død — som hun bebreidede sig — hendes Indre havde beholdt en stedsevarende Uro.

Nogle Dage derefter havde Ridderne, hende til Ære, foranstaltet en prægtig Jagt. Mathilde viste sig ved denne i lysegrøn Amazondragt, rigt besat med Guld, en Dragt som endnu forskjønnede hendes ranke Vært; en hvid Heirefjerbusk svævede paa hendes Hoved; en guldtoilet hvid Ganger bar den yndige Rytterinde. Jublende modtoges hun af Ridderne, og Jagttoget gik muntert ad Skoven til, hvis dunkle Grønt det gyldne Sollys gjennemfunklede. Skovens Skygger oplivedes ved Lysets Magt, men Mørket i Mathildes Sjæl blev ugjennemtrængeligt. Kun tvungent hengav hun sig til Andres venlige Bestræbelser at glæde hende, og tog i Hjertet ingen Andel i denne Dags glimrende Jægerdaad og lydelige Glæder.

Efter Middagsmaaltidet, som blev holdt paa den smaragdgrønne Eng under pragtfulde Telte, vakde, da Alle vare til Hest igjen, et uhyre Vildsviin, som forskrækket fór op fra sit sumpige Leie, alle Jagtbrødrenes Ærgjerrighed. Enhver ønskede, i Herskerindens Paasyn at fælde det mægtige Dyr; men under den Bestræbelse at udmærke sig under hendes Øine, bemærkede de i deres Iver ikke, at hun selv forsvandt for deres Syn. Hendes Hest var ved Jagttummelen bleven saa sky, at den løb ind i det Tykke af Skoven med sin Rytterske, og henbar hende til et ganske ensomt Sted i Skoven. Men

hun var ved denne uforudsete Begivenhed ret vel tilmode: hun kjendte det sagtmodige Dyr, vidste hun let kunde holde det naar hun vilde, og lod det derfor have frit Løb, som ogsaa af sig selv blev mindre hurtigt jo længer det fjernede sig fra Jagtens Tummel. Ogsaa Grevinden aandede friere, da hun nu endelig engang saae sig adskilt fra hiin byrdefulde Omgivelse, og ikke uden Velbehag skuede sig omgiven af Klippehøie, der indsluttede en dunkel, fraliggende Skovegn. Hun bandt sin Ganger til et Træ, og steg op paa en af Klippehøiene, for at gjøre sig bekjendt med den Egn hvorhen Tilfældet havde ført hende.

Hun naaede Spidsen, og saae med Forundring paa hiin Side en lille Dal under hendes Fødder, der ligesom ved Trylleri syntes nedsænket i denne Klippeafgrund. Trindt omgiven af steile Klipper, syntes den utilgængelig for ethvert menneskeligt Fodtrin; og dog saae man dens Grund udfyldt med en venlig blomstrende Have, og ved den ene Side Indgangen til en Hule, pyntelig omvunden med Skovranker og velske Lillier, som tydelig gav et menneskeligt Opholdssted tilkjende. Mathildes Tanke faldt strax paa den ulykkelige Ithier, og i samme Stund blev hun vaer en gammel ærværdig Mand, som ikke langt fra hende syslede med at samle Urter.

"Saa er dette Eneboeren!" sagde hun ved sig selv. Og dog kom denne Skikkelse ikke ganske overeens med det Billede hun havde skabt sig af den besynderlige Fremmede. Langsomt nærmede hun sig ham; ved Lyden af hendes Fodtrin vendte han, halv opreist, sit Ansigt hen mod hende, betragtede hende forundret, og troede at see en Lysskikkelse i sin dunkle Ensomhed. "Tilgiv," sagde Grevinden, "at jeg forstyrrer eders Fristeds Ro! jeg har forvildet mig, og — udentvivl seer jeg her den vakkre Ithier for mig, om hvem jeg allerede har hørt saameget."

"Ham selv er det ikke, skjønne Dame," svarede den Gamle; "jeg er kun Guerwin, hans Tjener, eller, hvad jeg vel meget mere tør sige, hans Ven."

"Altsaa er dog her den Mands Opholdssted, som bevæger mig til saa levende Deltagelse?" udbrød Grevinden, overrasket af sin Følelse; dog, hastigt besindende sig, bad hun den Gamle mildt, at skaffe sig nogen Forfriskning, da hun ved lang Omvanken i den øde Skov var ganske vansmægtet.

"O gjerne," svarede denne, som hidtil ufravendt havde betragtet hende, og syntes at forynge sig i hendes Bekjendelse. Dog tilføiede han med nogen Forlægenhed: hun maatte blot bie et Øieblik, han vilde stige ned i Grotten, og bringe hende det Bedste det lille Husvæsen formaaede.

"Og hvi tør jeg ikke selv ledsage eder?" faldt Mathilde ham rask i Talen; "jeg længes efter, for nogle Øieblikke at hvile i en venlig Baaning."

"Ak, ædle Dame," sagde den ærlige Guerwin med stigende Forlægenhed, "jeg vilde gjerne indføre eder, selv i det skjønneste Slot; men Ithier tilstæder intet Menneske, hvo det end er, Adgang i sin Bolig. Vel er han ikke hjemme; men — endog naar han ei veed deraf, kan jeg ikke handle mod hans Villie.

"Min brave Ven," svarede Grevinden huldrigt, "I handler ikke uret, fordi I denne ene Gang afviger fra eders agtværdige Forsæt! thi aldrig skal en Hemmelighed komme over mine Læber, som jeg ikke søger at indtrænge i af Nysgjerrighed, men af Deltagelse. Og behøves mit Navn til Underpant herfor, saa vidt, jeg er Grevinden af Regremont, dette Lands retmæssige Herskerinde."

Nævnelsen af hendes ophøiede Navn havde ei engang behøvedes, for at gjøre den allerede for hende indtagne Gamle vaklende i sit Forsæt. Efterat hun paa ny havde høitideligen lovet ham den ubrødeligste Taushed, førte han hende, mod Skovsiden, til Mundingen af en underjordisk Gang, som, tæt overvoxet med Buske, var skjult for ethvert frem-

med Die. Her havde Naturen selv dannet en hvælvet Vei gjennem Klipperne, som, lidt efter lidt sænkende sig, førte ned i Dybet til den menneskeflyende Fremmedes Opholdssted.

Mathilde fulgde sin Fører, og betraadde snart med en sagte Rædsel den lille Havedal, og Hulen, dette Sorgens stille Fristed. Hun satte sig ned, medens Guerwin syslede med at skaffe hende Forfriskninger, og kastede deltagende sit Die paa de forskjellige Gjenstande i den lille Celle. En Maatte af Siv udgjorde dens Beboers Leie. Paa Væggen hængde en Harpe, og ikke langt derfra et ridderligt Sværd.

Saaledes var det Billede hun havde udkastet af Ithier, ganske saadan som disse Omgivelser foretegnede hende det. Guerwin traadde ind i Cellen med en lille Kurv fuld af Frugter og et Bæger friskt Kildevand; men Grevinden, uden at røre noget deraf, forraadde kun alt for tydelig, at ikke Legemets men Sjælens Trang havde ført hende did. "O kjære Guerwin," raabde hun ham imøde, "ikke sandt, saa hedder I? — jeg beder eder, sig mig, ved hvilken besynderlig Skjæbne den Mand, i hvem jeg saa hjertelig maa tage Andel, er kommen til dette mørke Menneskehad."

"Ikke Menneskehad, naadige Frue, kun Ulykke er det, der har ført den elskværdigste blandt Mennesker hen i denne mørke Ensomhed. Ikke mindre blød er han end stolt og høimodig; han flyer de Lykkelige af Frygt at blive ydmyget af dem, og de Ulykkelige fordi han ei formaaer at staae dem bi."

"Og hvilken Ulykke har berøvet Verden dette skjønne Hjerte?"

"Hvad jeg veed derom, ædle Frue, vil jeg gjerne berette eder. Jeg var tilforn Vaabendrager hos Ridder Gotfried af Prinzelles. Efterat jeg havde ledsaget ham paa mangt et Krigstog, fulgde jeg ham ogsaa hid, hvor den ærværdige Olding vilde tilbringe sit daadrige Livs Aften. Han havde stedse elsket Videnskaberne, og allerede i Hæren kaldte man ham kun den lærde Ridder. Han trak sig nu tilbage paa en lille Borg, som ligger ikke langt herfra paa Toppen af en behagelig Høi. Her opofrede han sig især til den skjønne Stjernekundskab, og stod ofte i lyse Nætter paa Slotstaarnet, hensunken i sjælfuld Beskuelse. Ogsaa mig meddelte han nogle af disse Kundskaber, og endnu er det mig ofte en Glæde at beskue den pragtfulde Herlighed over mig.

Men eders nuværende Herre? afbrød Grevinden ham utaalmodig.

I har Ret, svarede Guerwin, ham kommer jeg nu tilbage til. En Dag da jeg fulgde ham paa en Lystvandring i Omegnen, og vi havde sat os paa en Klippehøi hvorfra en vid Udsigt tilbød sig, saae vi saa Skridt under os en Ridder i fuld Rustning ile til Klippens Rand, hvor en rædsom Afgrund aabnede sig. Han saae ned, hævede i fortvivlelsesfuld Smerte sine Hænder mod Himlen, og udbredde dem derpaa mod Afgrunden som om han vilde styrte sig i den. Hold inde, Ulykkelige, raabde min Herre, og Gud gav hans Stemme Kraft, at den lød mægtigen som i hans Ungdomsdage i Slagene. Hæftigt tystet vendte den Fremmede sig om mod os; han var ikke før bleven os vaer, og vidste ei hvorfra den advarende Stemme tonede. Visiret paa hans Hjelm var opslaaet, og vi saae nu et ædelt, himmelskjønt Aasyn, som Fortvivlelsens Udtryk ei kunde skjule. Min Herre ilede hen til ham, og med den Værdighed og Fasthed som var ham egen vidste den ærværdige Olding at standse hans rædsomme Forsæt.

O Gud, min Fader, raabde Ridderen smertefuldt, hvi forhindrer I en Ulykkelig at søge sine Qvalers Ende i denne Afgrund?

Ridder, sagde den ædle Gotfried, med et Blik der trængde ind til Hjertet, paa eders skjønne Aasyn har Naturen indpræget Heltemodets Stempel;

vist er I ogsaa Christen; og sømmer det en Christen, en Helt, saaledes at gjennemgaae Kampen? nei, denne ædle Heltesikkelse blev ikke skabt for at sønderknuses paa denne Afgrunds Klipper!

Uvilkaarlig blidgjort ved denne Tale, svarede Ridderen: Ak min Fader, paa endnu meget haardere Klipper er for længesiden mit Hjerte knust og sønderrevet!

Den gode Ridder Prinxelles milde og vise Veltalenhed lykkedes det endelig at bevæge ham til at gaae med til vor Bolig. Vi maatte ofte understøtte hans vaklende Skridt; thi kun Smertens rasende Hæftighed havde forhen revet ham med sig.

Da vi kom hjem vare hans Kræfter fuldkommen udtømte og han sank aldeles sammen. Vi droge den tunge Rustning af ham, gave ham lettere Klæder, og jeg tilberedde hurtigt en Seng for ham. Men af de Forfriskninger vi tilbøde ham, modtog han intet.

Han faldt snart af Udmattelse i Søvn. Min Hexre, som frygtede at ved hans Opvaagnen For-

tvivlelsen vilde komme tilbage med Kæmpekraft, vaagede den hele Nat ved sin ulykkelige Gæsts Leie, og da denne henimod Morgenstunden slog Øinene op, maatte hans styrkede Øie, istædet for Smertens, endog mod sin Villie skue Trøstens Engel, i Skikkelse af en ædeltænkende Ven. Som Morgensolens milde Skin, virkede den ærværdige Gotfrieds Ord i det Mulm der omtaagede den arme Ridders Sands, og gode Balsom i hans sønderrevne Hjerte. Efterhaanden vidste Gotfrieds Visdom at lede Ynglingens Sjæl hen paa den Videnskab, som ogsaa denne i lykkeligere Dage havde elsket. Dens egen Behagelighed, i Forening med et høimodigt Venskabs Deltagelse, bevægede ham endelig til at dele vor fredelige Ensomhed med os. Uagtet hans Tungsindighed vandt han med hver Dag vore Hjerter mere. Ogsaa blev Ridder Gotfrieds Høimodighed snart belønnet: En morderisk Røverhob havde trukken sig hen til denne Egn, og anfaldt ogsaa vor stille Bolig. De troede kun at finde udlevede Gamle, men den Fremmedes tappre Sværd, ført af nyopvaagnet Ungdomsstyrke gjorde dem saa kraftig Modstand, at de for stedse glemde at komme igjen. Ogsaa de blodtørstige Ulve og andre Skovens Udyr har han modigen bekæmpet.

Og hans Navn og Historie? raabde Grevinden spændt.

Ere begge blevne en Hemmelighed, naadige Frue, mellem-ham og min siden afdøde Herre. Han kaldte sig blot Ithier; ogsaa kaldte vi ham Stjerneridderen, deels fordi vi havde fundet ham under Aftenstjernens Indflydelse, deels fordi han førte tre gyldne Stjerner i Skjoldet —

Tre Stjerner? gjentog Mathilde eftertænkende; da er det intet Bekjendtskab fra mine tidligere Dage.

Nogle Aar, vedblev Guerwin, havde han saaledes opholdt sig hos os, da den ædle Gotfrieds Død paa ny vakde hans vilde Tungsind. Han havde nu ei længer nogen Støtte mod dens hæftige Anfald; thi min Trøst var dog intet mod hiins. Og saa er han tillige saa besynderlig — han kan aldeles ikke lide at man taler til ham; det var intet Under om man blev stum hos ham. Ofte er jeg mismodig, og nær ved at vandre igjen ud blandt Mennesker, med hvem man dog kan tale et Ord —

Ak nei! gjør dog ikke dette, faldt Grevinden, næsten bestyrtset, ham i Talen; forlad I ikke den arme Forladte!

Frygt ikke, ædle Frue, svarede den Gamle smilende, jeg gjør heller aldrig dette! Naar han igjen

seer paa mig, saa god, saa himmelsk mild, — hjertelig trykker min Haand, vil endog indslutte mig i sine Arme som en Mon, da seer jeg jo klart, at det ei er Stolthed der gjør ham saa sælsom, men aadne den skrækkelige, uovervindelige Kummer, som forjog ham til denne ubeboede Skovegn. Thi efter min gode gamle Herres Død troede han sig paa hiint Slot ikke ensom nok, men drog til denne Dal, som kun Solen og Maanen vide at finde. Jeg havde engang lovet ham og mig selv, at dele enhver Skjæbne med ham, og drog ogsaa med ham herhid. Vi have opdyrket et Stykke Land, og hugget os denne skjulte Bolig i Klippen. Og nu, naadige Grevinde, veed I alt hvad jeg herom veed at fortælle eder.

Den Gamle taug. Men Grevinden sad, efter at han havde endt, endnu en lang Stund fordybet i tungsindig Grublen. Hiin gaadefulde Sympathie, der ofte indgiver os Tilbøielighed for Væsner som vi aldrig kjendte, aldrig saae, syntes ogsaa at drage hende hen til den Ulykkelige.

Hun stod endelig op, og betragtede rørt alle Gjenstande i dette skumle Opholdssted; Sværdet, Harpen, og det usle haarde Leie, hvor et af de ædleste Mennesker, født til en lykkeligere Lod, gjennemvaagede sine kummerfulde Nætter. Hun kom nu

til en Steenplade, som syntes at tilslutte en anden Indgang. Hun kastede et bedende Blik til Guerwin, et Blik som den gode Gamle umuligen kunde modstaae. Sukkende og dvælende stod han et Øieblik, da sagde han: Naadige Frue, dette er min Herres Allerhelligste; herind skulde jeg vel egentlig ikke føre eder! Dog, tilføiede han rask, I forekommer mig kun som en Engel der er nedstegen til os, og altsaa tør jeg vel og vise eder denne tause Plet.

Med disse Ord hævede han Pladen i Veiret. Den skjulde en anden Afdeling af Hulen, hvilken, ligesom den første, var sparsomt oplyst af et lidet med Skovranker indfattet Vindue.

Et Kors ligeoverfor Indgangen, med fattig Konst udhugget i Klippen, gav et overraskende, rørende Syn. Her beder min Herre daglig ganske allene, sagde Guerwin, og dette Kors har han selv møisommelig udhugget i den haarde Klippe.

Paa den anden Side blev Grevinden paa Vægten en fuldstændig Rustning vaer, Hjelm, Skjold og Kyrads, altsammen vel vedligeholdt og blankt afpudset. Skjoldet havde tre guld Stjerner paa mørkeblaat Staal. Han pudser den daglig selv, denne sin kjære Rustning, sagde den Underretning givende Gamle.

Men nu ønede Grevinden mellem Korset og Vaabnene en Aabning i Jorden. Dette er hans Grav, sagde Guerwin, her har jeg maattet love at nedsænke ham, naar jeg, som han stedse paastaaer, skulde overleve ham, trods den Forskjæl der er mellem vor Alder. Her, under hine Vaaben, vil han hvile; og en Haarlok, som han stedse bærer i en lille guld Ramme paa Brystet, skal jeg give ham med i Graven. — Men o Himmel! afbrød han sig selv; jeg har min hele Livstid været en tro og taus Skjoldbrager, og for eder forraader jeg den bedste Herres Hemmeligheder! Han vendte sig taus og smertefuldt bort.

Vær rolig, kjære Ven! sagde Grevinden blidt, og Taarer skinnede i hendes skjønne Øie; aldrig skal I komme til at angre eders Fortrolighed mod mig. Jeg skal vide at beskytte eders ensomme Opholdssted.

I dette Øieblik hørte man Jagthornet lyde gjennem Bjergene, og Grevinden ilede at forekomme hendes søgende Følge, for at det helligede Fristed ei skulde vorde opdaget. Hun bød den ærlige Guerwin ingen Penge, af Frygt at forknærme en gammel Krigers Æresfølelse, men tænkte i Stilhed paa bedre Midler at glæde ham og den ulykkelige Ridder.

Hun vendte tilbage gjennem den underjordiske Gang, ved hvis Indgang hun endnu fandt sin Hest rolig græssende. Med yndig Lethed svang hun sig paa den, og jog afsted til Skoven, efterat hun med huld Taksigelse havde rakt Haand til den godmodige Guerwin, der ærefrygtsfuld havde holdt hendes Stigbøile, og nu ganske bedrøvet og bestyrtset blev ved at skue efter det skjønne, flygtige Syn. Men Mathilde fulgde de langt henflydende Horntoner, som gjenlødе mellem Klipperne og ligesom søgde at udtrykke de Søgendes Ønske i længselfulde Raab. Snart stødte hun paa Jægernes Tog, som før med Ængstelse havde søgt men nu med glad Jubel hilsede hende.

Mest levende yttrede Ridder Clarence sin Glæde, og veg ved Tilbagetoget aldeles ikke fra hendes Side. Men, naadige Frue, begyndte han, da de noget adskilte fra de Andre rede sammen gjennem et skyggefuldt Krat; I har idag jo været ved den Vildes — eller, tilgiv, den Ensommes Bolig; har I ei seet noget til dette overordentlige Menneske?

Dette hans tilsyneladende muntre Lune forandrede sig snart til pinligt Mismod, da han mærkede den Maade hvorpaa Mathilde undveg hans Spørgsmaale, i det hun tillige uvilkaarlig hensank i stille Eftertænken. Ogsaa da de vare vendte tilbage til

Slottet, vedligeholdt Grevinden denne Stemning, og bortfjernede temmelig betids sit ridderlige Jagtfølge, til stor Bestyrtelse for hendes forfængelige Tilbeder, som ei blev undtagen fra den almindelige Dom.

Friere aandede hun, da hun saae de ædle Herrer forlade Borgen. Ogsaa sine Folk sendte hun bort, og trak sig ganske allene tilbage i et stille Værelse, for endelig engang at kunne overgive sig til den Strøm af Billeder, af behagelig-smertelige Erindringer, der mægtigen trængde ind paa hende. "Tre Stjerner?" sagde hun eftertænkende; "hvorfor ei tre Roser? troede jeg ikke dog, at Himlen allerede havde aabnet sig og sendt sine Forklarede ned til min Trøst! Archimbald, ædle ulykkelige Elskte! ak dine Roser skulde ikke blomstre paa Jorderige! Dog — have de ikke forvandlet sig til Himmelblomster? og ere ikke Stjernerne Himmelblomster? — Min Archimbald! ak Gud, lærer jeg da aldrig dig at forgjætte!"

Hun sank ved disse Ord ned paa en Stol, og en svulmende Taarestrøm syntes at løsrive sig fra det sammenpressede Hjerte. Hendes elskede Archimbalds Billede viste sig stedse paa ny for hende, og stedse mere saarende Hjertet; thi ikke allene i den Fremmedes Skjæbne, ogsaa i Skildringen af hans

hele Væsen, havde hun opdaget tusinde Træk, som lignede den herlige Afdøde. Men hvad der gjorde hendes Smerte over hans Tab saa brændende, saa fortærende, var den Vebreidelsens Qval som blandede sig deri: sig havde hun at anklage som Aarsag til hans Død.

Da han kom tilbage fra det Korstog han berømmelig havde bivaanet i den ædle Kong Ludvig den Niendes Hær, fandt han den han med navnløs Kjærlighed havde elsket, — som en andens Hustru.

Ikke for Kjærlighedens Løn fuldbringer den Tappre sin Daad, men kun den formaaer fuldkomment at belønne ham. Archimbald fandt sig, da han efter møisulde Dage igjen betraadde Frankrigs Grund, sit Livs hele Lykke berøvet! Efterretningen om Mathildes Troskabsbrud fandt ham i Nærheden af hendes Opholdssted. Hæftig, som han havde elsket hende, var hans Smerte ved dette Budskab. Han tilskrev hende et Brev, hvori han kortelig afmalede hende sin forfærdelige Sjælstilstand. Den følgende Morgen havde man fundet den Ulykkeliges Liig ved Bredden af den nærforbiflydende Strom, med gjennemboret Bryst, sandsynlig af hans eget Sværd gjennemboret.

Hvorledes det var muligt, at Mathilde overlevede dette Skræksbudskab, forekom stedse hende selv

som et Under. Dog Smerten dræber ofte kun langsomt. Da hendes Ungdomskraft havde kæmpet sig frem gjennem en dødelig Sygdom, blev en ulægelig Tungsindighed hendes bestandige Ledsagerinde. Nogen Trøst var det for hende, at hendes Mand, for Nærhedens Skyld, tilstædde den ulykkelige Dræbtes Liig en Plads i sin Familiebegravelse, og lod de hende velbekjendte Vaaben med de trende Rosers Sindbillede ophænge i sin Vaabensal.

Vel torde hun sige sig selv, at hun først efter lang Modstræben, og efter at hun havde modtaget den falske Tidende at Archimbald var falden ved Cairo, havde givet efter for hendes Faders Paatrængen; men desuagtet bebreidede hun sig Utroskab mod sig selv og mod den ædleste Mands Eftermæle. O hvorfor, sagde hun ofte til sig selv, hvorfor har jeg ikke med en aabenhjertig Tilstaaelse henvendt mig til den ædle Grev Valinaures Høimodighed? Sikkert vilde han aldrig søgt sin Lykke i en Kjærlighed som hans Hustru ei kunde dele med ham!

En lindrende Følelse var det nu for hende, ved den Lighed hiin Ulykkens Søn havde med den uforglemmelige Tabte, at see Mindet om denne fornyet. Hun gjorde sig til hellig Pligt at bringe Lys i den Sorgens Nat der omgav ham. Enduu mere end før søgde hun Ensomheden, og lod Ridder Cla-

rences hyppige Besøg afvise, for i Følge med hendes Staldmester, en aldrende vakker Mand, at foretage oftere Streiftog til den Egn, hvor hun turde haabe at see og maaskee at tale med den Fortabte. Men et Uheld holdt den ædle Ithier en Tidlang fra at gaae ud: en Slange havde paa Jagten saaret ham i Foden, den samme Dag da Mathilde havde besøgt hans lønlige Tilflugtssted.

Stedse nærmere vovede hun sig til dette stille Fristed, thi ethvert Ønske i den menneskelige Sjæl forstærkes af Vanskeligheden at naae dets Opfyldelse. Hun lod Staldmesteren vente paa sig i Skoven, for at fortie endog ham den hende betroete Hemmelighed; men selv besteg hun den yderste Kant af Klippen, hvorfra hun kunde overskue den fredelige lille Have og det hele lille Omfang af Ithiers Enemærker. Ikke længe havde hun staaet, saa hørte hun enkelte Harpetoner, og blev nu den længe Søgte vaer, siddende paa et Klippestykke ikke langt fra sin Hule. Skjøndt han var bortvendt fra hende, og halvbedækt af en fremragende Klippe, opdagede hun dog en ualmindelig ædel Figur, behagelig i Anstand og alle Bevægelser. De Stanzer han sang til Harpen, vare fulde af saa bitter Følelse, at hun for denne Gang ei vovede at nærme sig ham, men vendte tilbage, endnu mere dybsindig end hun var kommen.

Ridder Clarence havde imidlertid med glødende Ærgerlighed eftertænkt Aarsagen, hvi Grevinden saa snarligen søgde at fjerne ham fra sig. Han kunde aldeles ingen Grund finde, før han endelig tilfældigvis fik høre ved en af sine Tjenere, at Grevinden var dragen til den vilde Ithiers Klippedal, og havde ladet sin Staldmester vente paa sig ved Indgangen til samme. Nu vaagnede i Ridderens Sjæl en skrækkelig Formodning, som snart blev ham til Vished da han sammenlignede alle Omstændigheder. Ude af sig selv, martret af rasende Skinsyge, og krænket Stolthed, ved at see sig opofret for en saadan Medbeiler, vilde han i det første Raseri bryde ud mod Grevinden selv; men ved modnere Eftertanke fandt han dog, at dette ei var sømmeligt for en høflig Ridder; ei heller kunde han i sit Inderste ganske fralige sig Haabet om den Skjønnes Besiddelse. Han besluttede derfor kun, at lade den uværdige Medbeiler føle sin Vredes hele Tyngde, og sendte en Herold, der skulde overbringe Fornærmeren de frygteligste Trusler.

Ithier traadde just, nylig helbredet fra sit Saar, for første Gang igjen ud af sin Klippebolig. Ham syntes den skjønne, behagelige Morgen ogsaa engang at opmuntre, og vilkaarligen aabnede sig hans Hjerte for gladere Anelser. Da hørte han pludselig en Trompetlyd, som vakte Echoet mellem Fjel-

dene. Clarences Herold var traadt ud paa Kanten af Klippen, og raabde med lydelig Stemme ned mod Forbybningen: "Min Herre, Ridderen af Clarence, forbyder herved Beboeren af denne Kratskov at modtage flere Besøg af Grevinden af Negremont, som min Herre har udkaaret til sit Hjertes Dame; hvis ei da vil han lade ham, med Alt hvad ham tilhører, opbrænde i sin Klipperede."

Forundret havde Ithier i Begyndelsen hørt disse Ord. Men den opfordrende Tone, allerede Lyden af Trompeten, vakde snart det gamle Krigermod i ham. "Bi!" tilraabde han Herolden, "jeg skal give dig skriftligt Svar."

Han gik derpaa ind i sin Bolig, skrev, som en Krigerskriver der forbrer en Anden til Kamp, ilede derpaa usect gjennem sin Klippegang med Bladet, og stod paa een Gang i sin hele frygtelige Høihed for den forskrækkede Herold.

"Jammerlige Sendebud fra en afsindig Ridder!" tilraabde han ham; "gaa! bring din Herre dette Blad, og — lad dig aldrig mere finde i denne Egn."

Det Hiekast, den Tordenstemme, hvormed han sagde dette, satte Herolden saaledes i Skræk, at

han undflyede bævende og bedøvet, og i sin Hurtighed tabde Bladet i de sig slyngende Skovveie.

Grevinden kom imidlertid med sin Staldmester paa sit sædvanlige Udridt til dette Sted; hun blev et Papir vaer i Buskene, lod sig række det, og læste med Forundring følgende Ord:

"Ithier, Indvaaner af Ardennerskoven, fornærmet ved Ridderen af Clarences Trusler, føler sig bevæget til, for hans Skyld endnu engang at bryde sit Løvte om evig Adskillelse. Naar denne Fornærmer næste Nat, en Time efter Maanens Opgang, vil indfinde sig ved Grændsestjernen, ledsaget af en Vaabenkammerat, skal han i Tvekamp lære at kjende den han saa uretfærdigen har fornærmet. — Næste Nat!"

Mathildes Hiine lyste, da hun havde gjennemlæst Papiret; en dristig, men lykkelig Tanke opsteg hos hende. Himlen selv syntes at give hende et Middel i Hænde, til at hindre en ubesindig Blodsudgydelse for hendes Skyld — thi lettelig gjættede hun den hele Sammenhæng — og tillige tilfredsstille det saa længe nærede Ønske om Ithiers Bekjendtskab. Hun dreiede hjemad, lod Staldmesteren komme til sig i sit Værelse, og fortroede denne vakre Mand det Hele, i det hun tillige bad om hans Raad og Bistand.

Han billigede hendes Forehavende. Udførelsen var let og gik hurtigt for sig. Staldmesteren havde en Søn, som nylig havde begyndt at bære Vaaben. Glad bragde Faderen sin Herskerinde den spæde Ynglings glimrende Rustning, der omtrent svarede til hendes Størrelse. Snart var den yndige Gestalt indeklemt i Metal; ogsaa Staldmesteren væbnede sig til hendes ridderlige Bistand, og begge kom endnu længe før Kampens Time paa det bestemte Sted.

Grændsestjernen er et Sted i Ardennerskoven, hvor alle Veie fra de forskjellige Herresæder krydse sig, og ligesom danne en Stjerne. Den frie Plads i dens Middelpunct var ret vel passende til Kampplads. Mathilde og hendes beskyttende Ledsager betraadde tause dette høitidsfulde Sted. Nylig var Fuldmaanen bag en Høi opstegen, stor og lys som et glimrende Skjold. Det var som om de høie mørke Træer ærbødig traadde tilbage, medens Maanen, som Kampdommer, stedse svævede høiere. Intet Vindpust afbrød Nattens hellige Taushed. Mathildes Hjerte slog høit, da det afgjørende Øieblik nærmede sig. Efter en kort Stund saae de en herlig Ridder komme ned fra Høien, i lysende Rustning, som Maanen yndigt bestraalede gjennem Egeløvet. Ham fulgde, ligeledes væbnet, hans troe Vaabendrager. Mathilde og hendes Staldmester kjendte i dem strax Ithier og den vakkre Guerwin.

Alle fire Kæmpere gik med afmaalte Skridt hverandre imøde, og traf sammen i Midten af Kampspladsen. Mathilde kunde, da hun nærmede sig Ithier, ikke nokſom beundre den smertefulde Liighed, som den herlige Fremmede i Vært og Gang og Anstand havde med hendes forklarede Elskte. — Da Ithier blev sin Modstanders spæde, ungdommelige Udseende vaer, overvandt høimodig Medlidenhed Hævnfølelsen i Heltens Bryst. "Yngling," sagde Krigeren med et mildt Blik paa sin svage Fjende; "hvilken rasende Forblindelse bringer dig til at opfordre en øvet Krigers Vaaben til en fordærvelig Kamp? tro mig, jeg kjender ei den Dame der gav dig Anledning til Skinsyge, og ønsker aldrig at kjende hende! lad dig nøies med denne min Erklæring og indsee din Uret; thi visselig, din Død vilde bringe mig større Smerte end Hæder."

Dybt rørt af den Ædelmodighed hvorom disse Ord vidnede, var det ikke Grevinden muligt længer at fortsætte Blændværket. "Høimodige Ridder," udbrød hun, "o kan I tilgive et Bedrag som kun i god Hensigt blev iværksat? Ridder Clarence har udfordret eder for en Dames Skyld, som ikke vil at for hendes Skyld skal udgydes Blod. Det er Grevinden af Negremont, eders nuværende Grundeierinde, og — h e n d e seer I i dette Øieblik for eder!"

Ithiers første Bevægelse ved disse Ord var at vende sig sky bort, og hurtig at tage Flugten; men Mathilde standsede ham i sit Løb og sagde inderlig: "O fly mig ikke! Ved den hellige Gud, ikke Nysgjerrighed er det der bevæger mig til at opsøge eder, men den sandeste, varmeste Deltagelse! Jeg ønskede at kunne trøste eder!"

Ithier dvælede. Trods sin Vildhed blev han dog altid en frankisk Ridder, over hvem det qvindelige Kjøn stedse havde en betydelig Magt. "Grevinde af Negremont," sagde han ærbødig, "jeg kjender eders Navn saa lidet som eder selv; men som mit Herskab beder jeg eder forunde mig Tilladelse, uden Ophold at ile tilbage i min Ensomhed."

Ved disse Ord bøiede han sig for hende med ridderlig Anstand, og vilde flygte ind i Skoven. Men Mathilde bad saa inderlig, viste ham en saa sand, saa følelsesfuld Deltagelse, at han ei længer kunde modstaae det Trylleri, der er saa sødt for ethvert menneskeligt Hjerte, at kunne meddele sig et Gemyt der ganske forstaaer En. Paa Mathildes indstændige Bøn indvilgede han at fortroe hende sit Livs og sin Ulykkes Historie. Med Forundring opdagede hun ved ethvert Træk i denne hans Beretning, at Skovboeren Ithier ei var nogen anden end hendes elskte Ridder Archimbald, og at den Kriger,

som ved Flodbredden var funden med gjennemboret Bryst, havde været en Ven af ham, som en ulykkelig Kjærlighedsforstaaelse havde bragt Døden. Med denne Ridder, hvis Skjold trende Stjerner prydede, havde han kort forhen vexlet Vaaben, saaledes som det ofte skeer mellem Krigere der have sluttet nøie Venskab. Tidenden om St. Aimants Død — saa hedde Ridderen — og om Mathildes Tab kom saagodt som paa een Gang, og brød med forbebblet Voldsomhed ind paa den arme Archimbald, hvis nedbrudte Sjæl, som ei formaaede at bære saamange Qvaler, søgde i Ardennerskovens Øde at undrage sig ethvert menneskeligt Øie og i denne Afsondring at finde en Lettelse for sit Hjerte.

Mathilde søgde under Fortællingen saa godt som muligt at skjule sin Sindsbevægelse, for ei at afbryde Archimbald; men tilsidst opløste sig hendes Følelser i en hæftigt frembrydende Strøm af Taarer. Ridderen blev opmærksom paa dette Udbrud af Smerte, og uagtet sin egen indvortes Bevægelse søgde han, høimodigen bekymret for hende, at udforske Aarsagen. Da udbrød hun: "o Himmel! ei var hun troløs, den ulykkelige Mathilde!" og styrtede for hans Fødder.

Bestyrtset skuede Archimbald de elskte Træk, som han snart gjenkjendte. Det var ikke mere det fuld-

blomstrende ungdommelige Aasyn han fra før kunde mindes, men forædlet og uendelig mere rørende ved det Udtryk af Tungsindighed som var indgravet paa det. — Elskov er visselig et Guddomsbarn, den er udødelig! Trods alle Tvivl, som Nidderen med Rette kunde have mod hendes Troskab — kun et Glimt af Mulighed, at hun dog maaskee kunde være uskyldig, og forsvundet var ethvert Forsæt at flye og forglemme hende! Ude af sig selv indsluttede han hende i sine Arme; og snart efter Overraskelsens første bestormende Øieblikke blev det Sandhedens og Kjærlighedens Sprog let at overbevise ham med yderste Klarhed, at hans sørgende Elskte kun paa Efterretningen om hans Død havde hørt paa sin Faders indstændige Forestillinger, og bunden sin nu glædeløse Tilværelse til en aldrende Ægtemages. Mathilde fortalde ham endnu, at kort efter dennes Død det fyrstelige Herresæde Negremont var tilfaldet hende ved Arv paa hendes Moders Side. Alt opløste sig i Harmonie og Henrykkelse.

Den følgende Morgen lod Grevinden alle sine Vasaller forsamle sig paa Slottet Negremont. Hun fremtraadde iblandt dem, skjønnere end nogensinde før, i sin Høiheds hele Prydelse, og erklærede, at hun endelig havde besluttet at vælge sig en Gemal og dem en Lehnsherre.

Den forfængelige Ridder Clarence rødmede af Fryd, thi han troede intet vissere, end at hans velanbragte Trusel havde frembragt en saa velgjørende Skræk hos Grevinden, at hun ei vovede at ægte nogen anden end ham. Men med eet aabnede sig Fløidørene fra den tilstødende Sal, og ind traadde i fuld Rustning den heltemodige Archimbald af Vitry, hvis Heltedaad i Afrika havde erhvervet ham almindelig Agtelse. Mathilde erklærede, at han var og forlængst havde været hendes eneste Elsker, og, som hun haabede, et ikke uværdigt Overhoved for et saa prisværdigt Ridderskab.

Alle jublede ved at see den dødtroete Helt i fuldkomneste Livsfylde. Selv Clarence skjulde paa en god Maade sin Beskæmmelse. Snart blev de trofaste Elskendes Forening fuldbyrdet med passende Pragt. Men den gamle Ridder, som saa høimodigen havde paataget sig den ulykkelige Fremmedes Forsvar, og begge de Elskendes trofaste Ledsagere til Kampladsen, vedbleve at dele det Held der skjænkedes det ædle, sin Lykke værdige Par.

Skinsyge indtil Døden.

Bernardo de Salazar, en Adelsmand af gammel Adel fra Bjergene ved Burgos, havde, paa Grund af et i sin Fædrestad begaaet Drab, begivet sig til Kongeriget Valencia, og var traadt i Tjeneste hos Don Carlos de Borja, Hertug af Gandia, som Overhofmester. Efterat han nogle Aar havde forestaaet dette Embede, vandt han en Dames Tilbøielighed som var Kammerfrue hos Hertuginden, og da denne ligesaagjerne som Hertugen ønskede en Forbindelse mellem dem, da derved tvende prøvede Personer endnu fastere bleve bundne til deres Huus, saa blev Bryllupet snart festligholdt.

Frugten af denne Forbindelse var en Datter, som, da hun naaede sit femtende Aar, gjaldt for den skjønneste Pige i Kongeriget Valencia. Mange unge Cavalierer ved Hertugens Hof beilede til hendes Gunst, og bleve ikke lunkne i deres forliebte Ivrig-

hed, skjønbt Salazar gjentaget og meget bestemt erklærede, at han ei saa snart vilde skille sig fra sin Datter, da hun endnu var alt for ung til at giftes. Men hendes Ungdom tjente ham kun til et Paaskud for at afvise alle Friere; thi han udkastede i Løndom den Plan, at gifte hende med hendes Fætter, Lorenzo de Santillane, som var meget rig og boede i Aguilar del Campo. Over fyrgetyve tusende Ducater havde han arvet efter sine Forældre, og hørte til de Rigeste i Landet.

Apollonia — saaledes hed den underskjønne Frøken — var nu allerede tyve Aar gammel, da endelig hendes Fader alvorligen tænkte paa at udføre sin længe nærede Plan, til hvilken Ende han henvendte sig til nogle Slægtninge, som skulde lægge den rige Fætter Forbindelsen paa Hjerte. Iforveien allerede tilbøielig hertil, fattede han en afgjørende Beslutning ved Synet af den hulde Piges Billede, som den listige Salazar paa tredie Haand havde bragt ham i Besiddelse af. Tre Maaneder senere indløb fra Rom Dispensation til Ægteskabet; i Mellemtiden havde man overveiet hvorledes Bryllupet skulde høitideligholdes.

Brudgommen var ikke af de fineste Sæder; hans Opførsel svarede i Raahed til den Bjergegn hvor han hørte hjemme. Hans Udvortes var ei heller

skikket til at anbefale ham: af Naturen meget lille, var han desuden paa Ryggen forsynet med en Bugt, som han udgav for Følgen af et uheldigt Fald, men som de der fra Barnsbeen kjendte ham kun vilde lade gjælde for en sædvanlig Pukkel. Hans øvrige Udvortes svarede i Skjønhed dertil, og hans Aand var svag og indskrænket. Man tænke sig Misforholdet mellem dette Menneske og den skjønne, engleblide Apollonia. Kun i eet Punct var han klog nok, han vægrede sig nemlig at komme til Gandia og holde Bryllup, men fordrede ufravigelig at man skulde tilføre ham Bruden. Dette havde formodentlig en velmenende Ven raadt ham, for at han ikke strax skulde vise sig for Bruden i sin hele Jammerlighed og tjene Hoffet til Spot.

Han stod fast ved sin Beslutning, og ventede at Svigerforældrene skulde, som en Fyrste, tilsende ham Bruden. Salazar maatte føie sig i denne forunderlige Begjæring, skjønbt han formedelst det omtalte Drab ei torde lade sig offentlig see i Aguilar del Campo, da den Dræbtes mægtige Brødre endnu levede; han besluttede derfor at reise hemmeligen med. Apollonia forlod det faderlige Huus med de bangeste Anelser, thi hiin grilleagtige Paastaaenhed lod hende frygte, at den hende bestemte Brudgom enten manglede Aandsgaver eller var overflødig forsynet med Legemsfeil. Af blot barnlig Hengivenhed fulg-

de hun sin Faders Villie, og reiste ledsaget af sin Moder.

Et Par Mile fra Aguilar fandt Salazar for godt at blive for det første, i den sikkre Forventning at see Brudgommen komme dem imøde; men han indfandt sig ikke. Til sin Undskyldning foregav han, han var bleven saa syg at han maatte holde Sengen. Og virkeligen spilte han formelig en Sengeliggendes Rolle, til megen Morskab for Stedets Beboere, hvem den skrøbelige Ægteskabscandidat med sine tossede Griller og underlige Luner allerede havde beredet mangen Latterfest. Salazar sendte nu Kone og Datter forud, i Følge med nogle Slægtninge som vare komne Familien imøde. Brud og Svigermoder modtoges paa det Venligste af Brudgommen i Sengen. Men allerede af en kort Samtale blev det dem klart hvem de havde for sig. Vel havde de ikke lovet sig meget af ham, men Virkeligheden var endog langt under deres Forventning; dette gjorde baade Moder og Datter høist bedrøvede og nedslagne, thi ogsaa hiin havde ikke ønsket denne Forbindelse. Om Aftenen blev foranstaltet et temmelig glimrende Gjæstebud, som de nærmeste Slægtninger bivaanede. Efter Bordet indfandt sig endelig ogsaa Salazar hos sin Hr. Svigerson. Moder og Datter glædede sig ved hans Ankomst, thi de haabede at Synet af denne Krøbling paa Legem og

Sjæl vilde lade ham fortryde sit Valg og bringe ham paa andre Tanker. Men desværre saae de sig skuffede i deres Forventning; Salazar var saa forblindet af Santillanes Rigdomme at hans Feil syntes ham Fuldkommenheder. Til hvilke skrækkelige Daarskaber og Vildfarelser kan ikke nedrig Havesyge forlede!

Den følgende Dag blev tilbragt med de sædvanlige Familiebesøg, og tredie Dag gik Bryllupshøitiden for sig, som for Moder og Datter mere var Sorgens end Glædens Fest. Da den nye Svigerson elskede Penge over Alt, syntes de otte Dage Apollonias Forældre tilbragde hos ham at være ligesaamange Aar. Han gav endelig sine Gjæster ved sure Miner tydeligt nok at forstaae, hvormeget han ønskede at være allene igjen; og Moderen, som ikke længer kunde udholde dette, drev paa Salazar at tiltræde Tilbagereisen, hvormeget det end paa den anden Side smertede hende, at efterlade en elsket Datter i en saadan Mands Vold. Ved Afskeden viste Santillane sig saa ligegyldig og kold, at endog Faderen allerede begyndte at angre, hvorlunde han havde opofret sit eneste Barn for nedrig Pengesyge.

Stedets anseligste Personer af begge Kjøn kappedes nu om at gjøre Apollonias nærmere Bekjendt-

skab, og besøgte hende bestandig. Alle fandt hende saa elskværdig og indtagende af Sæder som yndig af Skikkelse og Væsen. Den unge Verden priste me een Mund den skjønne Valencianerinde (saaledes blev hun kun nævnt), forherligede hendes Skjønhed i Digte, og bragde hende om Natten Serenader. Men dette opvakte i Santillanes Hoved en saadan Hær af skinsyge Griller, at han tabte al Besindelse. Skjøndt Tænkning just ikke var hans Sag, nødtes han dog paa en Maade til at anstille adskillige ikke meget opbyggelige Betragtninger over sig og sin Stilling. Han havde nu ingen Ro hverken Dag eller Nat, og forbød sin Kone aldeles at aflægge eller modtage Besøg. Selv de nærmeste Slægtninge af begge Kjøn torde hun ikke mere see. Hun kom kun udenfor Huset naar hun gik i Messen, hvildet han ogsaa gjerne havde forbudet hende hvis det havde været muligt; dog maatte hun skjule sit Ansigt med et tæt Slør, og lade sig føre ved Haanden af ham fra og til Kirken, uden at han enten der eller paa Veien veeg et Øieblik fra hendes Side.

Denne tyranniske Behandling havde den ufordelagtigste Indflydelse paa Apollonias Sundhed, og hendes Ydigheder toge med hver Dag synlig af. Hvor smerteligt det end var hende, at see sig berøvet al Omgang med sit Kjøn og være udelukket fra enhver glad Forsamling, enhver Fest, saa krænkede

dog intet hende saa meget som hendes følesløse Mands Mistillid, og den ængstelige Omhyggelighed hvormed han bevogtede hende, da han derved tydelig gav tilkjende at han troede hende istand til den strafværdigste Letsindighed. I flere Breve skildrede den Ulykkelige sine Forældre det sørgelige Liv hun nu førte, og udøste sit piinte Hjerte i saa rørende Klager, at de følte den inderligste Medlidenhed med hende og især Faderen inderlig angrede sin Daad.

En Dag bemærkede Santillane i Kirken en ung Spradebasse som ofte gabede af Kjedsomhed; da nu Apollonia, som tilfældigviis saae paa ham, undertiden gjorde det samme, saaledes som ofte pleier at skee, indbildte han sig strax at dette var et mellem begge aftalt Tegn, og overøste hende da de vare komne hjem med de skammeligste Bebreidelser. Utallige Krænkelser af dette Slags maatte hun udstaae, ei at tale om den Haanlatter der var Følgen af den skinsyge Ægtemands naragtige Griller.

De uophørlige Klager hvormed Apollonias Breve vare opfyldte, gik Faderen, der var Skyld i al Ulykken, saa nær til Hjerte, at han faldt i en haard Sygdom der blev hans Død. Hans Hustru overlevede ham kun faa Maaneder, til det hertugelige Pars Sorg, som elskede og agtede dem begge. Salazar efterlod nogen Formue, og da Datteren

var hans eneste Arving, blev Santillane opfordret at modtage sin Hustrues Arv.

Ikke lidet glad over de saa hurtigt paa hinanden fulgte Dødsfald, der uventet formerede hans Skatte, var han strax bered at foretage en Reise til Gandia som han forhen saa meget havde skyet; men da den Tanke var ham utaalelig at efterlade sin Kone allene i Aguilar, besluttede han at tage hende med. Skjøndt Anledningen til denne Reise var smertelig for Apollonia, blev den hende dog velkommen, for saavidt som hun haabede, ved Hertugens Mægling, hvis Naade hun var i Besiddelse af, at bevirke en Udskillelse fra Tyrannen.

Santillane, som aldrig for i sit Liv havde forladt sin Fædrestad, kom med sin Kone lykkelig til Gandia, og steg af hos en af hendes Slægtninge, som paa det Venligste modtog dem. Endnu samme Aften sendte Hertugen en Page og lod dem ønske Lykke til deres Ankomst. Santillane manglede ikke at aflægge sin Taksigelse for Velkomsten i et saa pudseerligen plumpt Sprog, at Pagen havde Moie med at bare sig for Latter; men denne Skjelm havde gjemt hvert Ord, og foredrog med megen Lune den taabelige Taksigelse for hele Hoffet, til ikke liden Morskab for alle Tilstædeværende. Den følgende Dag gjorde Apollonia Hertugen sin Opvartning,

ledsaget af sin Ægtemage, som gravitetisk fremskred i sin gammeldags Søndagsklædning. Hertugen og hans Søn modtoge dem med al Æresbevisning, saa vanskeligt det end var for begge at forblive alvorlige ved Santillanes latterlige Figur og plumpe, udannede Væsen. Apollonia blev indført i Hertuginden Gemak, som ei kunde andet end yttre sin Forundring over den synlige Aftagelse af hendes ellers saa blomstrende Sundhed og Skjønhed. Dette gav hende Anledning, at skildre Hertuginden og hendes Hofdamer det sørgelige Liv hun havde ført siden hun blev gift, og at gjøre dem tydeligt, hvor umuligt det var at bringe hendes skinsyge Mand sine tomme Indbildninger ud af Hovedet. Fyrstinden, som tog Deel i hendes Skjæbne, fortalte sin Gemal det Hele; denne lovede at foreholde Santillane sin Daarskab og formane ham til i Fremtiden at skjænke sin Ægtefælle den Tillid og Agtelse der tilkom hende. Han lod ham kalde til sig, og sagde at gjøre ham begribeligt hvad hans Pligt var saalænge hans Hustru samvittighedsfuldt opfyldte sine Pligter og ei gav nogen Anledning til Mistro; han formanede ham tillige at forbedre sig, da han i manglende Fald nok skulde vide at bringe ham dertil paa en Maade som ei vilde være ham behagelig. Santillane, som ellers ikke lod sig saadant synderlig anfægte, blev dog dennegang lidt angest, da Audienzen kom fra en saadan Herre, og han ei var istand

til at give nogen vægtig Grund for sin Fremgangsmaade. Imidlertid undskyldte han sig saagodt han kunde, og anbefalede sig Hertugen.

Men snart viste det sig, hvorlidet Advarselen havde frugtet. Han indbildte sig nemlig, at Apollonia formelig havde anklaget ham hos Fyrsten, og blev derover saa hæftig at han havde forgrebet sig paa hende hvis han ei var bleven hindret af hendes Slægtning hos hvem de logerte. Fyrsten blev strax underrettet herom, og raadslog med sin Gemalinde og sine Sønner, hvorledes man skulde bringe den gjenstridige Krabat til Fornuft. Nogle meente at Separation var det bedste Middel til at skaffe hende Ro for ham for stedse; andre raadte at lade hende i nogen Tid blive hos Fyrstinden, for at see om han derved vilde forbedre sig. Men den ældste Prinds, en munter ung Mand og Spøgefugl, kom paa et originalt Indfald, hvis Udførelse han mente vilde bedst helbrede Santillane for sin Skinsyge og haardnakkede Egensindighed. Hertugen billigede Forslaget, hvorpaa han strax lod gjøre de fornødne Anstalter. Forud blev en Forsoning bevirket mellem Santillane og hans Hustru, ved Hjelp af hendes Slægtninge. For at høitideligholde denne Forsoning, foreslog man en Spadserefart paa Havet. Santillane vilde først paa ingen Maade give sit Minde til dette Lystpartie, thi han havde endnu al-

drig vovet sig paa Havet. Dog, da man lovede bestandig at holde sig nær Kysten, og han altsaa intet havde at befrygte for sit kostbare Liv, gav han endelig efter.

To store Barker vare satte i behørig Stand til denne Tour. Til Aften havde man forsynet sig med koldt Kjøkken. Søen var rolig da man stødte fra Land, Seiladsen saa behagelig og Fartøiernes Bevægelse saa umærkelig, at Santillane intet havde at erindre imod at man meer og meer fjernede sig fra Kysten. Saaledes var man kommen omtrent en Mil ud, da Santillane begyndte at blive ilde tilmode. Han vilde paa ingen Maade længer ud, men paastod man strax skulde vende tilbage. Dog dette lod man som man ikke hørte, og foer bestandig videre, indtil paa eengang en Brigantine viste sig, som i Flag og Vimpel førte en halv Maane og var besat med omtrent tredive Mand, alle klædte som Maurer. I Øvrigt var dette Skib saa fuldstændig forsynet med alt Nødvendigt, at enhver som ei var indviet i Hemmeligheden sikkert skulde troet det kom lige fra Algier. Ved Synet deraf raabte Baadfolkene som ude af sig selv: "Til Land! til Land! vee os, det er Sørøvere!" Ved dette Raab blev Santillane saa bleg som et Liig og vovede ikke at give en Lyd fra sig. De Andre spilte deres Roller paa det Bedste, anstillede sig ganske fortvivlede over denne

uventede Ulykke og viste Skræk i alle deres Gebærder. Damerne loe hemmelig bag deres Lommetørklæder, i det de lode som de hulkede. Brigantinen nærmede sig Barkerne, og affyrede under Besætningens vilde Krigerskrig sine med løst Krudt ladte Kanoner, hvis Torden neppe havde naaet den bævende Santillanes Øren, før han styrtede om i Baaden, begyndte skrækkeligen at skrige og raabte om Barmhjertighed. Brigantinen lagde sig nu tæt til den Barke hvori Santillane og hans Hustru befandt sig, Maurerne sprang jublende ned i den, bemægtigede sig Fruentimmerne og bar dem over i Skibet. Af Mændene satte nogle sig til Modværge, men de bleve snart overmandede; man tog deres Kaarder fra dem og bandt Hænderne paa dem. Ogsaa paa vor Helt, som var mere død end levende, bleve Hænderne sammensnørte og man førte ham med de Øvrige i Brigantinen. Herpaa satte samtlige Fartøier sig i Bevægelse, og foer hele Aftenen omkring i Nærheden af Kysten. Santillane havde man faaet vel forvaret i det underste Skibsrum, saa han ei kunde mærke hvorhen Brigantinen stilede sin Cours. Han græd her bittre Taarer og udstødte bevægelige Klager, men ingen var om ham som kunde give ham nogen Trøst. Hvad der fremfor Alt bedrøvede ham, var at vide Apollonia i Mændenes Magt. Ved Nattens Frembrud lagde Brigantinen sig for Anker i Nærheden af et Meieri, ikke langt fra Gandias Kyst.

Da man raabde Land, spurgde Santillane hvor de nu vare, og fik til Svar, at man befandt sig ved Kysten af Afrika, i Nærheden af Algier, ved et Lystslot hvor Kongen paa denne Tid opholdt sig. En Baad blev sat ud, alle stege ned i den, Santillane med Angst og Bæven. Da man var landet, begave Maurerne sig paa Veien med deres Fangne til Meieriet, hvor Kongen, som de sagde, ventede paa dem for at tage Fangsten i Øiesyn.

Toget anførte den saakaldte Arraoz eller Skibscapitaine, der meget høitidelig travede frem som om de havde tilfægtet sig en stor Seir, de andre fulgte parvis. Da de kom til Meieriet, lode de, ved en af de fire Maurer som spillede Dørvogtere, anholde om Tilladelse at fremstille sig for Kong Mahmud Jefar. Denne lod dem vide at han ventede dem, hvorpaa Maurerne traadde ind i Salen med de Fangne, i samme Orden som de vare komne; de bleve her stilte i Rækker og mønstrede af Kongen, hvis Rolle Prinsens Kammertjener, en høi smuk fortebrun Mand af uudtømmeligt Lune, havde paataget sig. Han bar en purpurrød Klædning og en mægtig Turban af de mest brogede Farver; hans Sæde var tvende Hynder af grønt Fløiel, og rundtom var et stort Tæppe udbredt, omkring hvilket stode flere Maurer. Først fremtraadde Selim, saaledes kaldte Arraoz sig, bøiede sig til Jorden med korsvis

paa Brystet lagte Hænder, og holdt en kort Tale i et Sprog af hans egen Opfindelse. Da denne Tale, hvoraf ingen forstod et Ord, var tilende, fremtraadde de Fangne, som bleve adspurgte om deres Stand og Hjem. Da Touren kom til Santillane, som fremtraadde bleg og med frygtsomme Skridt, paafulgde intet Svar, saa bestyrtset og forvirret var vor Helt; Kongen maatte altsaa gjentage Spørgsmaalet: Hvo er du, Christen? hvorpaa han stammende fremførte de Ord: Jeg er en Bjergspanier fra Bjergene om Burgos. Hvad Haandtering driver du? blev Kongen ved. Jeg er en Adelsmand, svarede Santillane. En Adelsmand? sagde Kongen; det er, saavidt jeg veed, kun en Æretitel, der gaaer i Arv fra Fader til Søn. Denne Bemærkning var vor Bjergspanier for høi, og han vedblev: Siden mine sal. Forældre forlode dette Timelige, har jeg ingen anden Arv erholdt end efter mine Svigerforældre, og denne er kommen mig dyrt at staae, thi den har givet Anledning til at jeg er falden eders Folk i Hænder. Ved disse Ord udtrykte han sin Bedrøvelse saaledes at Kongen med al sin Forstillingskonst havde Møie med at holde sig for Latter. Da han hørte at Santillane var gift, maatte Apollonia føres frem. Han lod til at beundre hendes Skjønhed, og gjorde den Bemærkning at man i Spanien kun lidet maatte forstaae at vurdere denne Egenskab, da man ellers neppe havde givet hende en saadan

gemeen Karl til Mand. Santillane blev meget vred saavel over denne Yttring som fordi han troede Kongen forelsket i hans Kone, og lod ham derfor vide, at han var langt fra at være noget gemeent Menneske, da ingen Adelsmand i Burgos-Bjergene var af saa gammel Adel som han. Kongen gav ham derimod kort og godt den Besked at Apollonia, ifald hun vilde forandre Tro, skulde være hans Gemalinde, eller i modsat Fald indlemmes i hans Harem. Dette bragde vor Ægtemand først tilgavns ud af sig selv, og han raabde tilsidst med rasende Gebærder: Aldrig i mit Liv skal dette skee! Hvad? sagde Kongen, i min Nærværelse tør en Christenslave understaae sig at bruge slige frække Ord? Heida Arraoz, lad give den Knægt en Dragt Prygl med et Bambusrør. Santillane faldt paa Knæe og undskyldte sig med at han var plaget af Skinsyge, og at denne havde afpresset ham de haarde Ord. Men dette havde den modsatte Virkning: Hvorledes? sagde Kongen, du plages af Skinsyge? Bi, du Daare! Jeg skal helbrede dig for din Svaghom. Han anordnede ham nu en dobbelt Portion Prygl paa det Sted hvor man tugter Skoledrenge. Befalingen blev udført i et Sidekammer, hvorfra hans Skrig hørtes, som imidlertid bevægede Apollonia til Medlidenhed, da hun vist ikke havde ladet sig overtale til dette Foretagende naar hun havde troet man vilde drevet

Alle loe høit over denne hans naive Hjertesudgydelse. Kort efter tiltraadde han Tilbagereisen med Apollonia, som nu ikke længer behovede at lade sig tyranniſere, eller hindre at deltage i tilladelige Fornøielser. Santillane lod hende ogsaa have sin Villie i Alt, og syntes ganske forandret. Men saa stor var den hos ham indgroete Lidenskabs Magt, at den i Lødom raſede deshæftigere jo mere den blev undertrykt, og hentærede ham saaledes at den tilsidst gjorde Ende paa hans Liv.

Apollonia, som hans eneste Arving, tog den hele Formue i Besiddelse, og fandt som en ung, skjøn og rig Enke inden et Aar en Mand efter hendes Ønske, med hvem hun indtil en høi Alder førte et lykkeligt Ægteskab.

De tvende Prøver.

Fortælling

efter

Langbein

ved

J. C. Lange.

Kjøbenhavn, 1820.

Trykt paa C. Steens Forlag, hos C. Bording,
og faaes tilkjøbs paa Børsen No. 2.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

De tvende Prøver.

Birkedommer Hebebaum, en dygtig Karl af Legem og Stemme, havde brav klemt Bønderne, og spiste nu, efter fuldbragt Arbeid, selv anden med Godseieren. Skjøndt kun Gjæst, gav han sig et saa overlegent Udseende, som om han var Herre paa Slottet og havde af særdeles Mildhed bedet et ungt, af sig afhængigt Menneske til Bords hos sig. Hr. Tobias von Hopfenberg havde kun i kort Tid befunden sig i Besiddelse af sit Skjæg, men var i Øvrigt en kraftfuld ung Mand, dog noget svag i Aanden og lod sig i alting beherske af den bydende Birkedommer.

Ved den sidste Ret opløftede denne sit Glas og raabde: paa en lykkelig og ærefuld Ægteforbindelse! Tobias gjorde ham venligen Besked. Men forstaa mig ret, sagde Hebebaum; jeg drak paa en ærefuld Forbindelse; De maa følgelig give Slip paa

Jomfru Benedict som sidder Dem i Hovedet, og forbinde sig med et gammeladeligt Huus, for fra Roden af at plante et feilfrit Stammetræ, paa det at i Tiden Deres Efterkommere, naar de søge Hofembeder, kunne bestaae ved Ahnprøven.

Herren gned sin Pande, og satte et barnagtigt Ansigt op som om han skulde tage bittre Draaber.

Nu, begynd dog oven i Kjøbet ikke at grædel buldrede Dommeren; ingen forbyder Dem jo at vedligeholde en hemmelig Forstaaelse med Hanne. Lad hende, med et passende Udstyr, blive viet til den gamle Krobling, Forvalteren, saa har De den unge Kone stedse ved Haanden og kan kysse og søge efter Bebag i Udhusene, og den naadige Frue veed i sit Paradeværelse ikke et Ord deraf.

Dette var saa en egen Sag, meente Tobias. Men naar jeg nu endelig skal ægte en adelig Frøken, nævn mig da et Huus hvor jeg skal forsøge min Lykke.

Tag til Rothstein! bød Birkedommeren; Oberst von Minden har en elskværdig Datter.

Elskværdig? sagde Tobias; om hendes Udvortes kan det til Nød gjælde; men hendes Opførsel he-

hager mig ikke. Jeg saae hende nylig ved en Markedshøitideligheed, og sad til Bords ved Siden af hende; men hun talte saa konstlet og lærd, at jeg ofte slet ikke forstod hende, og Faderen slog om sig med alle Slags grove Spøgeord, som betoge mig Appetiten til min Livret, Skinke og Ærter.

Han mener det ei saa ilde, den gamle Hugaf, sagde Dommeren; men Løier og naragtige Strægergjør han, det er sandt nok.

Nu, naar De troer at man kan komme ud af det med de Folk, saa vær saa god at frie for mig.

Nei, Kobleri giver jeg mig ikke af med, svarde Hebebaum; men vil De engang have et Par Ægtefolk adskilte, da skal jeg være ved Haanden og hjælpe til. — Umag De sig nu kun til Rothstein, og lad mig ikke, naar jeg om et Par Maaneder kommer tilbage fra min Forretningsreise, finde Dem løs og ledig end, thi ellers skjænder jeg dygtig.

Da Lovgiveren efter Maaltidet havde forsøiet sig, bandede Herr Tobias sit Adelskab, som han skulde opofre den brave Skolemesters smukke Datter. Han gjorde ikke ringeste Forsøg at drage Kjærlighedens Piil af sit Hjerte, men satte sig meget mere i Fare for at trykke den endnu fastere, thi han gik

ken at besøge Pigen, og brugte derved allene den Forsigtighed, at han underveis bestandig saae sig frygtsom omkring, om ei maaskee den forfærdelige Birkedommer kom tilbage, da det dog var muligt, at paa hiin Side Landsbyen endnu en Ordre til Tobias var falden ham ind eller et Hjul gaaet itu for ham. Men Skrammebilledet viste sig ikke, og Tobias smuttede glad ind i Skolehuset.

Benedict, som gjennem Skolestuens dunkle Ruder blev den høie Velynder vaer, ilede ud med ærbødig Bestyrtelse, og modtog ham med følgende høitidelige Tiltale: Tre Gange velkommen under mit Tag, naadige Herre! Vil Høisamme maaskee prøve Deres unge Undersaatters videnskabelige Fremskridt, saa behager De at træde ind i dette lille, dunkle, i tyve Aar ikke hvidtede Vittigheds- og Visdomstempel.

Men dette konstige Ordspil blev ikke bemærket, og overhoved den hele Tale holdt for døve Ører; da Hanne netop kom i Døren fra det tilstødende Værelse, og sagde: De kommer som De var kaldet, Hr. von Hopfenberg! De kan hjelpe mig at pakke ind.

Pakke ind? spurgte Tobias; De vil dog vel ikke reise bort?

Jo, sagde Hanne, jeg er netop i Begreb dermed, og min Kuffert er saa fuld at jeg behøver En til at træde paa Laaget for at jeg kan faae den lukket.

Hermed greb hun den unge Herre ved Armen, og trak ham ind i Stuen.

Pige, Pige, du sætter jo ganske den skyldige Respect til Side, raabde den ængstelige Fader, og gik tilbage i sin sorte Hule, for med sin Herskerstav at stille de indvortes Uroligheder.

Den vægtige Junker bragde snart det gjenstridige Laag til Lydighed. Ak! jeg skulde ikke have gjort det, sagde han med klagende Stemme; nu reiser De bort, og den Ting seer jeg meget ugjerne.

De spøger, sagde hun smilende; men var der blot en Smule Alvor deri, da siger jeg Dem til Trøst, at Reisen ikke gaaer længer end til Wienerfeld, til Fru v. Schönau.

Hvad vil De der?

Jeg er — saaledes som det pleier at hænde berømte Folk — af hendes egen Drivt kaldet derhen, for at tjene den gode Dame med mine Naalkonster,

og være hende i nogle Maaneder til Selskab, da hun lider meget af Kjedsomhed.

Nogle Maaneder? raabde Tobias, og blev bleg af Bestyrtelse; o den lykkelige Fru v. Schönau! jeg maa misunde hende.

Hvorfor misunde? hvo som er saa rig og uafhængig som De, Herr von Hopfenberg, behøver ikke at misunde nogen; han kan skaffe sig opfyldt ethvert Ønske.

Det troer De! sagde han sukkende; men jeg veed bedst hvor Skoen trykker.

Medens han saaledes stønnede, kom den Vogn der skulde afhente Hanne. Kjørekarlen traadde ind i Stuen og gav sig i Færd med Kufferten for at bringe den paa Vognen; Hanne vilde tage fat med, men den omme Tobias bemægtigede sig rask det ene Haandgreb, og hjalp Karlen at bære Kufferten ud. Hanne saae rolig til, som om det skulde saa være. Men med Forfærdelse styrtede Benedict ud af Skolestuen, bad tusinde Gange om Forladelse, vilde tage den uanstændige Byrde fra Adelsmanden, og skjændte, da dette blev ham formeent, dygtig løs paa Datteren: For Himlens Skyld, Pige, hvor kan du tillade sligt? Det er en Majestætsforbrydelse at lade dig

spvarte af vor naadige Herre. Jeg har ikke befalet ham det, sagde Hanne, og han varter mig gjerne op som det synes. Hvilken Indbildning, raabde Faderen; vogt dig, du Datter af en fattig Skolemester, for slige forfængelige Tanker!

Denne Ordstrid i Forstuen blev afbrudt ved Herrens Tilbagekomst fra Vognen. Hannes Afsked fra ham fuldt, formedelst Faderens Nærværelse, mere kold og tør ud end vel ellers var skeet. Han løftede hende, trods alle den Gamles Indvendinger, op i Vognen, gav hende endnu et varmt Haandtryk, og Vognen foer bort.

Mere forelsket end han var kommen vendte han tilbage i sin Bolig, og fattede den dristige Beslutning, at gjøre Oprør mod sin Tyran og ægte Hanne. Men Natten derpaa drømte han, at en frygtelig Skikkelse fremstod for ham, og med opløftet Kæmpearm advarede ham at lade slige Indfald fare og betænke at han var en Adelsmand. Denne svare Drøm, som han om Morgenen levende erindrede sig, udslukkede strax hans Mods opblussende Halmlue, og tilveiebragde hos ham et Anstød af Adelsstolthed. Da det var behageligt Sommerveir, gik han ned i sin Hauge, for uforstyrret at overlægge hvorledes han i Rothstein skulde fremtræde som Frier.

Medens han nu spadserede omkring, og smøgende paa sin Pibe ventede at en lykkelig Idee skulde indfinde sig, kom han til et Lysthus, og saae med nogen Forundring en Bog ligge paa det deri staaende Bord. Af hans eget Bibliothek var det ikke, thi den bestod kun af Husholdningscalenderen og en Anvisning til at brygge Øl. Der maatte altsaa den forrige Dag, medens han besøgde Hanne, have været en ung Adelsmand fra Naboslauget for at aflægge Visit, og da ingen var hjemme moret sig ved at læse i Lysthuset, men glemt at tage Bogen med. Tobias aabnede den, og læste paa Titlen: Goethes Værker.

Goethe? sagde han ved sig selv, og grundede noget paa dette ubekjendte Navn. Hvo er den Goethe? Jeg har i min hele Levetid ikke hørt et Ord om ham.

Han bladede frem og tilbage i den, læste hist og her en Linie, men fandt intet efter sin Smag. Tilsidst traf han paa et Vers som slog ind i det Forretningsfag han nu havde i Sinde at lægge sig efter. Digteren raadte nemlig dem, der vilde gjøre Lykke hos Qvindekjønnet, at være rask og forvoven, og naar dette ikke vilde hjelpe da at anstille sig kold og ligegyldig, hvorved Maalet sikkert vilde opnaaes.

Tobias besluttede at afbenytte denne Lære. Allerførst anskaffede han sig en brillant, noget eventyr-

lig Klædning, og tænkde tillige paa at faae et lignende Kjøretøi. Leiligheden hertil frembød sig snart. En Dag da han netop pønsede herpaa, traf han i Nærheden af sin Borg en sælsom Vognbefordring. Fire sorte, usædvanlig store Orner trak en lille Vogn, hvori sad en tyk Mand, der kjørte dem som et Spænd Heste. Fuld af Forundring stirrede Tobias paa dette Optog.

Ih see god Dag, Monsieur Tobias, raabde den tykke Mand. Hvad Djævlen gjør De her?

Herr von Hopfenberg gjorde store Øine over denne Tiltale, og betragtede ham taus. De kjender mig vel ikke meer, sagde Tykkerten; jeg er Martin Schlau, som leverede Deres Fader mangt et ærligt Svin, og brak mangt et Krus Øl med ham. Jeg husker endnu den Tid da De forstak sig bag de store Øltønder i Deres Faders Gaard, og sprøitede Vand paa de Forbigaaende. Ogsaa mig gjorde De undertiden denne Ære, skjelmske Mosjø Tobias!

Dette fortrolige Husnavn maa jeg frabede mig, min Kjære, sagde Junkeren stolt; hine Tider ere forbi; Børn blive til Voxne.

De har Ret, svarede den gamle Bekjendte; tag det ikke ilde op, Mosjø Stroh!

Ei heller dette Navn fører jeg mere, sagde Tobias fortredelig; jeg hedder nu Herr von Hopfenberg, og er Besidder af dette Riddergods.

Er det muligt? raabde Svinehandleren, og tog hurtigt Hatten af; hvilke store Ting kan dog det kjære Øl gjøre! De, en kjødelig Søn af Borger og Bryggers Stroh, har bragt det til at blive Adelsmand? Hvilket Guds Under! Nu, i Sandhed, paa Dem var Malt og Humle ikke spildt. Men sig mig, naadige Herre, hvorfor har De bortkastet det faderlige Navn, som dog var agtet og æret?

Det klang for borgerligt, sagde den unge Adelsmand; fra alle Sider blev mig raadt at aflægge det ved min Ophøielse i Adelstanden. Jeg kaldte mig derfor Hopfenberg, og tilkjøbde ogsaa mit Gods dette Navn, som forhen hedde Eselsbrücke.

Med Penge kan dog alt Krumt gjøres lige, sagde Svinehandleren; dog maa jeg tilstaae, det var kloge Folk der gave Dem det Raad; thi Herr von Stroh paa Eselsbrücke vilde ikke have klinget behageligt, og maaskee opvakt mangen en Tanke.

Lad det fare! faldt Tobias ham i Ordet. Jeg kan ikke nok betragte eders Kjøretøi; hvorledes er I kommen paa det snorrige Indfald?

Et lystigt Spøg skal det just ikke være, svarede hiin; de for Alvor slette Tider bragde mig paa denne Opfindelse, som paa mine Reiser sparer mig et Par Heste.

Men lade disse Vildkatte sig ogsaa lede og styre? spurgde Tobias.

Betragt engang, raabde den Tykke, og satte sit Spænd i Bevægelse med Tunge og Svøbe. Han kjørte til Høire og Venstre, og gjorde saa behændige Vendinger som med konstmæssig tilkjørte Heste. Derhos gik disse Dyr saa nær, at de med samme Bifald, som hidtil Heste og Hunde, havde kundet vise sig paa de fortrinligste tyske Skuepladse.

Tobias klappede allerede foreløbig i Hænderne. Den Kjørende tilbød ham sit Sæde for selv at gjøre en Prøve, og denne løb ypperligt af. Han besluttede altsaa at afkjøbe Martin sit Spænd. Denne fattede strax, da han hørte dette, det christelige Forsæt at snyde Hans Naade dygtigt. Han anstillede sig i Førstningen, som om han aldeles ikke kunde undvære sine Lastdyr, og afslog ganske at indlade sig i Handel om dem. Endelig gav han efter for Tobias's indstændige Anmodninger, men fordrede en umaadelig Priis; hiin, som var hidsig, slog desuagtet strax til, og betalte paa staaende Fod den for-

langte Sum som han havde hos sig i Guld. Neppe var dette skeet, før Martin foer hen i sin Hjord, som Djævlene i Gergesenernes Svin, hentede fire dygtige, ligeledes afrettede Klepperter frem, spændte dem for sin lille Vogn, og rullede bort, medens han med Haanden skjulede sin Latter.

Fordømte Karl! brummede Tobias; du behøvede kun, naar jeg fordum sprøitede dig over, at tørre din grove Kittel af, men du har idag tørret mine Øine saa de ere nær ved at blive vaade. Kjør Pokker i Vold med dit Firspænd! Saaledes knurrede han mellem Tænderne efter Svinehandleren, som endnu i en Afstand lystigt svang sin Hat; men snart beroligede han sig igjen, drev med høistegen Haand de dyrtkjøbte Stadsdyr ind paa Slottet, og overleverede dem til en Karl med Befaling at behandle og opvarte dem som Heste. Derpaa lod han forfærdige et smukt guldbeslaaet Selekoi med silkeombunden Tomme, spændte de saa brillant udstafferte Dyr for sin Whiski, og gjorde til Alles Forundring en Prøvetour omkring Slottet, som tog sig prægtigen ud og uden Anstød lykkedes.

Da han endnu var fremmed i Oberstens Huus, fandt han for godt at sende sin Livjæger forud til Rothstein, og lade sig melde til et Besøg den følgende Dag.

Herr von Min'en glædede sig just ikke ved at komme i nærmere Bekjendtskab med den nybagte Adelsmand, hvis Enfold ikke var ham nogen Hemmelighed. Men da han dog den paafølgende Dag skulde have Selskab hos sig, og det var sandsynligt at dette vilde more sig paa Hans Bekostning, saa lod han ham bede til Bords.

Tobias ansaae denne uventede Høflighed for en god Forbetydning, og pyntede sig glad til denne Høitidelighed. Med sin befjedrede Hat under Armen tog han Plads paa Triumphvognen, lod den firskaarne Stalddreng, klædt som Jokey, ride bagefter, og Jægeren foran.

Hver Mand studsede ved dette Optog, som prangede gjennem Landsbyen Hopfenberg fra den ene Ende til den anden. Kun Bøndernes Hunde maatte undvære Fornøielsen af dette Skuespil, da den strænge Herre havde ladet udgaae et Paabud at indspærre dem alle tilhobe, paa det de ei skulde begynde noget ubeleiligt Klammeri med hans Sorte, som for Øieblikket ei havde Stunder til sligt.

Men disse sorte Brødre vare ofte paa Veien indbyrdes uenige, puffede og beed hverandre, eller gjorde undertiden Mine til at afvige fra den rette

Vei og gjøre sig tilgode i Grøvter og Moradser; dog alle disse Uvaner standsede den opmærksomme Styrers Svøbe, og han kom uden mindste Uheld til Slottet Rothstein, hvis Porte stode vidt aabne for de forventede Gjæster.

Paa begge Sider af Porten sadde som Slotsvogtere tvende store Hunde, som dog ikke syntes synderlig ivrige i at forvalte deres Embede med Strænghed. De beskuede rolig den forannidende Jæger, og lode ham, da han saae ud som en skikkelig Mand, uhindret ride ind. Men med en svagt advarende Stemme reiste de sig ved Vognens Ankomst. De Sorte mærkede at Indgangen vilde blive gjort dem stridig, og søgde at vende om, men den mægtige Svøbe drev dem fremad. De værgede sig med deres store Huggetænder, da de tvende Portvogtere fore løs paa dem, og sloge sig lykkelig gjennem Porten. Men hine satte efter dem, og faldt dem forbittrede i Flanken. De flygtende Orner bemærkede i Baggrunden af Gaarden en uhyre Mødding; paa denne rendte de løs, i den Mening at man der, i deres eget Element, vilde lade dem være uanfægtede. Deres modløse Beherster var ei istand til at holde de Flygtende, især da han meget blev hindret ved Frygten for at tabe eller beskadige sin dyrebare Hovedprydelse, som hvilede under hans venstre Arm. Uden at agte paa andet end den medfødte Attraa,

styrtede de op ad Siden af det bløde Bjerg, Vognen tumlede omkuld, og flux laae den pyntede Frier i den sortfarvede Sø som omgav Bjergets Fod.

Hilledød! det var en smuk Historie! raabde Oberſten, som med ſtærke Skridt kom tilløbende, medens den af Heſten ſprungne Jæger bragde ſin gjennemvaade Herre igjen paa Benene.

Glæd De Dem, Herr Nabo, at denne Kuldbøtte endda løb ſaa lykkeligt af, ſagde Oberſten. De vilde vel midt om Sommeren lege Faſtelavn? eller ſynes maaſkee dette Optog Dem ſtandsmæssigt, fordi Soen i Jægerſproget kaldes det ridderlige Dyr?

Det veed jeg intet af, ſvarede Tobias noget fortredelig; men det veed jeg, at jeg aldrig i mit Liv ſkal oftere kjøre med de Beſtier.

Dryppende og ryſtende ſtod han nu, omringet af forſkjellige Tilſkuere. Behag at trine ind i Huſet, ſagde Oberſten; vi vil gjøre Anſtalt til at ſætte Dem i en mere agtbar Stand.

Da han ved et Vink havde adſpredt den nysgjerrige Forſamling, ledſagede han ham ind i et Værelſe, hvor kun den til Rensningen udfordrende Jæger blev hos ham.

Da han var omklædt, blev han foreſtillet Selſkabet. Saavel under ſom efter Maaltidet ſøgde han, efter Digterens Raad, at anbringe ſit paatagne raſte Væſen, og at efterabe Friſkſyrenes Maneer, ſom han ved et Beſøg i Hovedſtaden havde lagt Mærke til. Men det Hele løb ſaa uhældigt af, at han kun blev en Gjenſtand for Selſkabets Spot og Latter. Iſær gjorde hans Adfærd hos Oberſt von Mindens Datter, Roſalie, en Virkning aldeles modſat den han havde ventet ſig. Fortvivlet over dette første mislykkede Forſøg, ſøgde han at forſlaae ſine Griller ved dygtig at beſøge Vinflaſkerne, og tildrog ſig derved en Ruus, ſom ſnart inddyſſede ham i en tryg Slummer. I denne Tilſtand vilde Oberſten ei lade ham ride hjem, da han i Mørket let kunde ſtaae Fare at brække Halſen; han lod derfor beſørge et Natteleie til ham.

Tobias kom til at dele Seng med en anden Gæſt, ſom ogſaa blev Natten over paa Nothſtein. Dette var Herr von Schnabler, en fattig Djævel, ſom Aar ud Aar ind drog fra et Ridderſæde til et andet, og forſkaffede ſig det nødvendige Livsophold ved at agere Snyltegjæſt. Ogſaa Godſet Hopfenberg havde allerede i nogen Tid hørt til hans Diſtrict; ved allerførſte Affoering drak han Ouus med Borgherren, for derved for ſteds at ſikkre ſig Sæde og Stemme ved hans Bord.

Da Tobias havde udsovet Rusen, aabenbarede han denne Dunsbroder sine Hensigter med Rosalie, saavelsom den virkelige Tilbøielighed han havde fattet for Skolemesterens Datter. Pinedød! raabte Schnabler, som nylig havde seet Hanne i Bienenfeld hos Fru von Schönau; det er en herlig Pige, hun var vel en Daarskab værd!

Ja vist og sandt! sukkede Tobias; men hvad hjelper det? jeg maa følge Birkedommerens Villie. Endnu i Gaar fik jeg et Formaningsbrev fra ham, der saae ud som det var skrevet med en Gjærdepæl, og bestrøet med saamegen grov Sand at det kostede dobbelte Postpenge. Jeg saae heraf, med hvilken skyndsom Iver han havde smurt; jeg maa altsaa krybe til Korset. Dog giver jeg ikke derfor ganske Slip paa Hanne; jeg vil være Rosalie, som Kone i Huset, og elske Hanne. Dette kan godt gaae an, siger den gamle snilde Ræv, min Birkedommer. Jeg kunde, siger han, i al Stilhed udstyre Pigen, og lade hende vie til min gamle, graahaarede Forvalter, saa havde jeg den unge Kjelling bestandig i Nærheden, og det Øvrige vilde komme af sig selv.

Det er et bravt Forslag, sagde Schnabler; to halve Ægteskaber gjør et heelt, og du har den Bifordel at kunne vise dig som en sand Verdensmand.

Den følgende Dag foresatte han sig at udføre nok en forvoven Streg inden han tog bort, nemlig

ved Afskeden uforvarende at kysse Rosalie; men hun lod sig desværre ikke see, og Faderen sagde ham temmelig koldt farvel. Mistrøstig besteg han sin Hest, og drog bort.

Denne ugunstige Behandling lod ikke formode nogen ny Indbydelse til Rothstein, og ukaldet kunde Herr Tobias ikke vise sig der, da han derved maatte beskadige den Ligegyldighedsmaske hvormed han agtede at fremtræde for Rosalie. Hvorfra skulde nu Leiligheden komme til at anstille det sidste Forsøg?

Men allerede efter tre til fire Dages Forløb blev denne Bekymring hævet. En Tjener fra Obersten bragde et Kort af Indhold: "Herr von Hopfenberg vilde have den Godhed, i Morgen Middag at spise hos mig. Min Søn, Dragonofficieren, er kommen her paa Permission, og ønsker at gjøre vor nye Husvens Bekjendtskab."

Tobias anstillede sig strax storagtig, og sagde kold og but til Tjeneren: Jeg takker; jeg skal betænke mig derpaa. Imidlertid min Compliment!

Han indfandt sig der, og blev venlig modtaget af Familien; men beflittede sig paa en alvorlig, stiv, fornemladende Høflighed, var især mod Rosalie yderlig knap paa Ord, og bidrog til Underholdningen

ved Bordet kun med Ja og Nei. Alt dette undskyldte han med Hovedpine, men lod dog Mad og Drikke smage sig ret godt. Efter Bordet tog han sin Hat. Hvor vil De gaae hen? spurgde Oberſten. I Haven, for at trække friſk Luft, var Svaret; men Hensigten var kun at viſe Koldſindighed mod Roſalie. Man lod ham gaae. Han vandrede op og ned ad Skyggegangene, og kroede ſig af at han havde gjort ſine Sager ſaa godt.

Snart derefter viſte Roſalie ſig i Haven, gik med nedſænkt Aaſyn, og valgde en Vei der førte hende ham imøde. "Ha! det virker! ſagde han med Fryd i Hjertet, og fløitede en Arie medens han undveg hende. Hun ſukkede dybt.

Begge fortſatte deres Spadſeregang. Roſalie ſøgde paa en anſtændig Maade at møde ham, han derimod ſtræbde ganſke aabenlyſt at undgaae hende. Endelig drev hun, bekjendt med Havens Krumgange, den knibſke Flygtning i en ſaadan Snævre, at han ingen Vei kunde komme, med mindre han, liig et Egern, vilde klattre over de franſke Hække. Han ſaae ſig forlegen om, men Roſalie afbrød Tausheden: Stands her, min Herre, ſagde hun, og forklar mig Aarſagen til den Aprilveirsmaneer De viſer i Deres Opførſel.

Ja saaledes gaaer det, sagde han, og trak paa Skuldrene; som man raaber i Skoven faaer man Svar.

Med denne Almensætning, som slet ikke passer her, vil De kun dække Deres Vanart. De er en Veirhane, og vil engang blive en forunderlig Ægtemand.

Det kommer an derpaa, sagde han med et spodsk Smil. Gjør De et Forsøg!

Nu i Sandhed! denne spidsfindige Tone er meget indbydende dertil, sagde hun, og vendte sig som om hun vilde gaae.

Han torde nu ikke spænde Strængen høiere, og begyndte derfor artigere: Bebag at blive, Frøken, og lad mig tale et oprigtigt Ord. Jeg dristede mig til at høiagte Dem, og at yttre min Tilbøielighed for Deres ærede Person; men De skrækkede mig tilbage ved en uvenlig Behandling.

Besynderlige Mand! Kun den der er ubekjendt med Verdens Løb, kan vel af et dannet Fruentimmer forlange eller vente, at hun strax paa første Vink skal trænge ind i slige Hensigter. Især naar et saadant Fruentimmer er afhængigt af en Fader der maaskee har høiere Tanker.

Hvad dette angaaer, da har det intet at betyde, svarede Tobias. Egensindige Fædre kunne tvinges til at give Samtykke, siger min Birkedommer.

Jeg gad dog vidst hvorledes De vilde drive sligt igjennem med min, sagde hun. Meddeel mig med det første Deres Tanker ved Herr von Schnabler; De kan uden Betænkning fortroe Dem til ham, han er os begge hengiven.

Med disse Ord forlod hun ham hurtigt. Det har virket! sagde han glad; leve Digteren!

Den følgende Dag vilde han just lade Schnabler komme til sig, da denne i det samme traadde ind af Døren, og med spøgende Høitidelighed sagde: Jeg kommer som befuldmægtiget Fortrolig fra Frøken Rosalie von Minden, og er fuldkommen underrettet om eders Forstaaelse, som igaar lykkeligen er indledet i Haven ved Rothstein. Med Rosalie staae dine Sager godt, Hr. Broder, men hendes Fader vil give dig lidt at bestille. Han taler ofte med hende om Giftermaal, men en grevelig Svigerson er altid det sidste Ord; du maa altsaa ikke vente at komme til Maalet paa den sædvanlige Friervei. Men du har yttret for Frøkenen, at man kunde tvinge en stivnakket Fader til at give sit Samtykke; sig mig hvorledes vilde du sætte det i Værk?

Derom maa jeg først raadslaae med min Birkedommer, svarede Tobias.

Gaa du med din Birkedommer, raabde Schnabler. Han vilde formodentlig føre Brudekrigen med Pennen, og det gav da en udødelig Proces. Nei, jeg veed et kortere Middel; det hedder: Bortførelse.

Tobias forfærdedes, og foer sammen.

Ordet forskrækker, men Tingen er let, sagde Schnabler. Fra Rothstein har man kun to Mile til Grændsen. Strax derved, i Landsbyen Fichtenhain, boer en Præst, som forhen var Feltpræst ved det Regiment hvori jeg tjente, og er en lystig Broder. Bestandig i Pengetrang, forbedrer han, naar Leilighed gives, sine Omstændigheder ved hemmelige Vielser, som betales ham godt; og hans Foresatte see gjennem Fingre med ham, da han ei kan leve af sit Kalds ringe Indkomster. Med denne dyre Kirkelærer vil jeg afslutte Handelen for dig. I kjøre da om Natten hen til ham, blive viete, komme tilbage til Rothstein, og fremstille eder som Ægtefolk for Obersten, naar han den følgende Morgen staaer af sin Seng. Han tordner da løs paa eder, gjør Qvalm en halv Times Tid, og giver i Naade sit Minde til det der ei lader sig ændre.

Denne Plan forekom Tobias noget dristig og betænkelig; men da Schnabler behjertet gjendrev enhver Indvending, blev han tilsidst selv modig, og gav sin Ven Fuldmagt at underhandle med Frøkenen i hans Navn.

Denne Tjeneste kommer jeg vel til at gjøre dig, svarede Schnabler; thi for det første kan du ikke lade dig see i Rothstein, paa det at ikke den gamle Herre skal faae Nys om Sagen.

Den drivtige Underhandler red nu tre Uger i Træk til og fra Rothstein. I den første Uge vilde Rosalie, ifølge hans Beretninger, endnu ikke saa rigtigt beslutte sig til Partiet; i den følgende tilkæmpede hans Veltalenhed sig hendes Ja, og kun den hemmelige Vielse var hende imod; i den tredie Uge lykkedes det ham endelig ogsaa at bortskaffe denne Anstødssten, og en Morgenstund overbragde han det Budskab, at nu enhver Hindring var overvunden.

Rust dig nu, Broder, vedblev han; thi allerede næste Nat har Rosalie bestemt til Forbindelsen, og Præsten, som jeg nu just kommer fra, vil til rette Tid være paa Pletten. Vielsen skal gaae for sig i et Værelse i Gæstgivergaarden. Du sender i Aften din Vogn til Markporten i Rothsteins Hauge, hvor den allerede en Time før Midnat maa være tilstæ-

de. Bruden og hendes Kammerpige tage Plads i den, og kjøre lige til Fichtenhain; du derimod maa, for at undgaae al Opsigt, ride lige derhen herfra og vente dem i Gæstgivergaarden.

Med moersomme Gebærder hørte den forsagte Brudgom paa disse Forskrivter, og, da han ikke havde Tillid til sin Hukommelse, bragde han dem med skjælvende Haand paa Papiret. Imidlertid ilede Schnabler bort igjen til Rothstein, for at melde Frøknen at Vogn og Brudgom vare rigtigt bestilte.

Herr von Hopfenberg kom, med sin fortrolige Livjæger, til rette Tid i Fichtenhain, og begav sig ind i det Værelse hvor Vielsen skulde skee. Her fandt han allerede Præsten, som fordrev Tiden med Punsch og Tobak, og, efter at de i en Hast havde gjort Bekjendtskab, underholdt ham saa behageligt med lystige Kroniker fra hans Felttoge, at han forglemde al Ængstelse for det frygtelige Optrin der forestod ham i Rothstein.

Henimod Klokken tre kom Bruden. Han løftede hende af Vognen, og førte hende op i Værelset. Hun og Kammerjomfruen havde ved Slør beskyttet sig mod Nysgjerrighedens paatrængende Blikke, som lurede paa dem i Forstuen, og lagde dem ei heller af under Vielsen. Bruden syntes meget forlægen

og ængstlig. Hun tilhviskede Brudgommen kun et Par utydelige Ord, og Vielsen gik strax for sig. Den Geistlige fattede sig, saaledes som man havde forlangt, meget kort; allerede efter fem Minuters Forløb var han ved Amen, og aflagde sin Lykønskning.

I dette Øieblik kom tvende Ridende, som havde en tredie foran sig med Fakkel, i fuldt Galop til Gæstgivergaarden, sprang af Hestene, og ilede ind i Huset.

Er Herr von Hopfenberg her? raabde Obersten udenfor med Tordenstemme.

Gud staae os bi! stønnede den dødblege Tobias. Fruentimmerne flygtede ind i et tilstødende Kammer. Den Geistlige trykkede sig ind i en Krog tæt ved Døren, og foer ud af den som en Piil da Obersten og hans Søn, med Pistoler i Haanden, stormede ind.

Der staaer den arme Synder, raabde Obersten, og skjælver for Faderens Vrede, hvis Datter han bortførde! Dog, jeg vil ikke bringe mit Blod i Bevægelse, paa det at Haanden ikke skal skjælve ved Skuddet. Vælg Dem her et Par Pistoler, og saasnart Dagen gryer verle vi Kugler. Forfeile mine

Deres Hjerte, saa har De paa Stedet at gjøre med min Søn.

Ganske sønderknuset gav Tobias sig til at bede, og med de helligste Forsikkringer lovede han, sin hele Levetid at opføre sig som en hjertensgod Ægtemand og lydig Søn.

Larifari, sagde Obersten, vi veksle Kugler; derved bliver det. Hvorfor gjør De slige Stræger? Man siger De elsker Jomfru Benedict; havde De ladet sig vie til hende, kunde De holdt Deres Bryllup i Fred og Ro.

Ak Gud! havde jeg dog været saa klog! sukkede Tobias.

Obersten lod ikke til at høre herpaa. Han saae sig om i Værelset, og spurgde med lydelig Stemme: Hvor er Fru von Hopfenberg?

Med nedbøiet Hoved traadde hun ud af Kammeret.

Vert med Sloret! raabde Obersten.

Hun slog det langsomt tilbage, og Tobias gav et glad Skrig fra sig, thi hvo stod for ham? — hans elskte Hanne.

Oberſten, hans Søn og Roſalie, ſom havde ſpillet Kammerpige, udbrøde i en ſkingrende Latter. Tobias loe om Kaps med dem, og var ganſke ude af ſig ſelv af Glæde at der intet blev af Tvekampen. Uden at paalægge ſig ringeſte Tvang for de tre Tilſkuere, faldt han Hanne om Halſen, og ſagde med naturlig Hjertelighed: Kjære, ſødeſte Elſkte, du er min! min evig og udelelig! intet Menneſke ſkal adſkille os!

De er altſaa tilfreds med Konebyttet? ſpurgde Roſalie.

Ja, hvis De ikke tager mig det ilde op, da er jeg det, ſvarede Tobias.

Det glæder os, ſagde Oberſten; vi forudſaae dette, og ſpillede Dem dette fromme Bedrag, for at gjøre Dem lykkeligere end De var bleven det med Roſalie, da De ikke ſelv beſad Kraft nok til at forſvare Deres Hjertes Frihed og dets Valg mod Deres herſkeſyge Raadgiver. — Denne Mand maa De ſkille ſig af med; vi ville nærmere tale derom i Rothſtein. Ledſag De os nu derhen, og høitideligholdt der Deres Bryllup. Deres Svigerfader ſkal jeg lade afhente med min Vogn. I Øvrigt har jeg ingen Gæſter buden, for at ſkaane Dem for at plages af det ſædvanlige Bryllupsſpog; kun Herr von Schnabler ſkal være tilſtæde.

O den Skjelm af Ven, den Sladderhank! raabde Tobias; han forraadde hvad jeg i en halv Aars havde betroet ham, og deraf ere, som jeg mærker, alle de Vornæser komne som man i en tre Ugers Tid har paasat mig. Dog den leer bedst som leer sidst, og det er mig.

Hannes Fader vidste ikke et Ord om den hele Tildragelse. Han troede hun var endnu i Bienenfeld, men derfra havde Rosalie, som var en Veninde af Fru von Schönau, allerede fjorten Dage forud hentet hende, og taget hende med til Rothstein, for til hendes Lykke at bruge hende som Værktøi ved Herr von Hopfenbergs Tugtelse; thi tugte ham, skjøndt mildt, vilde man, fordi han, blot i den Hensigt at forædle sin Papirabel, var kommen paa Friersfødder til Rothstein, og havde spillet begge sine Roller slet.

Hanne havde længe kæmpet imod det Forslag, at lade sig vie til ham under Slør. Men da man forestillede hende Sagen fra den bedste Side, hun desuden vidste sig elsket af Tobias, og havde stor Lyst at vorde Adelsfrue, saa gav hun endelig efter for Frøken von Mindens og Fru von Schönaus enstemmige Raad og Villie, og forlod sig især paa Obersten, som tilbød sig at indestaae for et lykkeligt Udfald. Hun vilde nu fortroe sin Fader det

hemmelige Anslag, og udbede sig hans Samtykke; men man tillod hende ikke at give ham Nys derom, af Frygt at den gode Mands Ængstlighed og Ydmyghed skulde fordærve det Hele.

Tobias's Livjæger havde i Fortrolighed aabenbaret ham sin Herres forestaaende Formæling med Frøken von Minden. Han, som en altid færdig Poet, udarbeidede strax et Bryllupsdigt, lod det trykke i Staden, og ventede just med Utaalmodighed paa det Buts Tilbagekomst, som han havde sendt bid for at afhente Exemplarerne, da Vognen fra Rothstein indtraf og Indbydelse fra Obersten at komme til Bryllupet. Han var over denne ventede Tidende som falden fra Skyerne, og beskyldte Kudsken at han ikke havde hørt rigtigt; men denne, som var vis paa sin Sag, lod sig ikke afvise. Medens de strædes herom, kom Ilbudet tilbage med Bryllupsdigtet. Mester Benedict, som vilde vandret dermed til Rothstein, var allerede festligt paaklædt til denne Fodreise, men satte sig nu i Vognen da det ikke anderledes kunde være. Det gik meget raskt fremad, og han fandt i den flyvende Kasse ikke saamegen Ro, at han kunde aabne den poetiske Pakke.

Først i Rothstein, da han skulde træde ind i Selskabsværelset, aftrev han med muligste Hurtighed

Emballagen, lagde Papiret ubeseet paa en Tallerken, og fremtraadde med talløse Bukninger for de høie Herskaber. Men i det han vilde overrække Festens Konge den poetiske Gave, og i dette Øieblik endnu kastede et Blik derpaa, raabde han med Forfærdelse: Ak Gud! og var nær ved at daane. Man kom ham til Hjelp, og spurgde hvad der var mødt ham. Jeg er dødsens, raabde han; hvilken grædelig Trykfeil!

Obersten betragtede Titelbladet, og læste leen, de: "Ved Hans Høivelbaarenhed Herr von Hopfenbergs høie Forblindelse" o. s. v. Han vendte sig derpaa til Skolemesteren og sagde: Berolige Dem, ærlige Gamle! Sætterens Misgreb har intet at betyde; thi see, kjære Benedict, denne Dame er Herr von Hopfenbergs unge Gemalinde, som han, i den Mening at det var min Datter, lod sig vie til. Han tog nu Sløret af Fru von Hopfenberg; Benedict foer sammen som ved Synet af en Aand, da han saae sin Datters Ansigt, og stirrede paa hende uden at give Lyd eller Bevægelse fra sig. Ja Fader, sagde Tobias, det er eders Hanne og min elskte Hustru! Kom med os ind i et andet Værelse; vi vil forklare eder Alt.

Den Gamle forlod Salen med sine Børn, kom efter en halv Time fro tilbage, og tog Deel i et glad Maaltid.

Kort efter Bryllupet stormede Hebebaum ind i Hopfenberg, og tordnede som et Uveir. Tobias, hvem Oberſten havde ophidſet mod ham og væbnet med Mod, frabad ſig hans Irretteſættelſer. Desuagtet vedblev Bulderbaſſen dermed, og tillod ſig endog at overfalde Fru von Hopfenberg, ſom under Ordſtriden traadde ind i Værelſet, med grove Fornærmelſer. Herover blev Tobias, ſom elſkede ſin Kone over Alt, pludſelig ſaa forbittret, at han med eftertrykkelige Ord opſagde ham ſit Embede, og det med Rette.

Dameſkoene.

I.

Raadskæmneriet i Tiefenthal var i den ſenere Tid blevet meget forarmet. Paa Grund heraf troede hele Byen, at Kæmneren, ſom desuden var dø ugivt, maatte have været deſto rigere. Den regjerende Borgemeſter Hornefeld, hvem den ſalige Kæmner ofte havde viiſt Modſtand i Raadet, lod ſig uden Tilbageholdenhed forlyde hermed, og Kjøbmand Wallroß, mod hvis fædrelandſke Sundhedscaffe den Afdøde havde viiſt en fuldkommen Afſky, gjorde endog opmærkſom paa et lønligt Gjemme, ſom hans Broder, Snedkeren, havde indrettet i Kæmnerens Bureau. Enhver var derfor begjærlig efter at ſee Boet aabnet, for da med en god Samvittighed at kunne mishandle den Henſovedes Rygte.

Men ved Seglenes Aabning ſaae man atter et Exempel, i hvor høi Grad Menneſket hernede er underkaſtet Vildfarelſen: Kæmneren eiede ſaa ſaare

lidet, at den gode Villie til at sværte hans Minde vilde staaet fuldkommen beskæmmet, hvis der ikke i det omtalte hemmelige Gjemme, istædet for de formodede Skatte, var fundet et Par allerkjæreste smaae Dameskoe.

Dette gav nu en god Anledning for samtlige Beboere i Staden Tiefenthal til at øve deres Skarpsindighed. Kæmneren var en nydelig. pæn lille Mand, mellem tredive og fyrgetyve Aar, af stille Adfærd. Ordsproget: det stille Vand har den dybe Grund, gjenlød fra den ene Stadsport til den anden, og man udfyldte den formodentlige Dybde med en uendelig Mængde scandaleuse Historier. Man gjorde ordentlige Valfarter til den Afdødes Bolig, for at tage Skoene i Øiesyn, som fik forhøiet Interesse ved det lønlige Gjemmested der havde skjult dem. I alle Selskaber faldt en Tidlang alles Blikke først paa Damernes Fødder; dog, enhver som havde seet Kæmnerens efterladte Dameskoe, og havde noget Øiemaal, maatte tilstaae at de Fødder der skulde passe hine Skoe ikke fandtes i Tiefenthal. Kort, den Person som havde efterladt denne Deel af sin Paaklædning hos Kæmneren, var ikke at opspore; og man vilde ufeilbarlig kommet paa Ideen om en anden mere egentlig Askepot end den første, dersom Skoene ikke havde vidnet om en meget fornem Stand.

2.

Borgemester Hornefeld havde en Aftenstund tilligemed sin Hustru paa ny frugtesløst taget denne vigtige Gjenstand i Betragtning, da i det samme en Fremmed lod sig melde som ønskede at tale allene med ham.

Han gik ind i Sideværelset til den Audiencesøgende. Borgemesterne i Tiefenthal pleie at gjøre Fordring paa en grændseløs Høiagtelse; desaarsag var Hornefeld allerede nær ved at misbillige den Fremmedes Indtrædelse i Kappe, da denne just til rette Tid aabnede sig, og adskillige Ordenstegn bleve synlige. Da nu Manden begyndte saaledes: Jeg er, i Fortrolighed sagt, Hertugen af Withampton, opløste pludselig alle Borgemesterens Fordringer sig i lutter Ydmyghed og Tjenstbengivenhed, og han bad, at den høie Gæst kun uden Omsvøb vilde befale over den underdanigste af sine Tjenere.

Kun for at bede kommer jeg, Herr Borgemester, svarede Hertugen; kun for at bede! En Sag, som sikkert maa synes Dem ganske betydningsløs, foranlediger mig, paa min Reise i Tyskland ogsaa at besøge Deres Stad. Der ere — dog, tilgiv, vi have Vidner, og kun Dem allene kan jeg betroe mit Anliggende. Ved disse Ord viste Hertugen paa den imidlertid aabnede Dør til det tilstødende Værelse,

bag hvilken Fru Borgemesterindens Dormeuse var kommen tilsyne.

Ikke Herre over sin Uvillie, ilede hendes Ægteherre hen til Døren, trykkede hende hastigt tilbage og lukkede den af.

3.

Skulde vi maaskee kunne finde et ganske enfomt Værelse? spurgde den Fremmede, i det han pægede paa den modsatte Dør. Borgemesteren fulgde ham strax derind.

For alting, min Herre, begyndte nu Hertugen sagte, maa jeg ubbede mig Deres Æresord paa, at ingen, selv Deres Hustru ikke undtagen, faaer mindste Lyd at høre af hvad jeg her agter at anfortroe Dem.

Borgemesteren lovede høit og dyrt, at bevare Hemmeligheden i sit Bryst som i Graven. Hiin vedblev: Har man ikke blandt den afdøde Raadskæmners Efterladenskab forefundet et Par Dameskoe?

Vist nok! svarede Borgemesteren hurtigt, og, haabende den saa længe forventede Oplysning, lagde hans Ansigt sig i de behørige Folder.

Disse Skoe er det der have ført mig hid. Der gives Ting, min Herre, Ting, som kun lade sig antyde, ikke udsige. Ogsaa fornemme Damer kunne begaae Feiltrin. Enmeget stor Fyrstinde — — med eet Ord, disse Skoe maae tilbage i de rette Hænder —

Aldrig havde jeg dog troet, faldt Borgemesteren ind, at Kæmnerens liden, uanselige Statur —

Jh, min Herre, svarede den Fremmede hidsig, De skal heller intet troe, det vil jeg udbede mig. Mit Hoved — betænk, hvormangen stakkels Djævel en forbryderst Tanke har kostet Livet — nok herom, saa meget vil jeg kun gjentage: Skoene maae nødvendigen tilbage til deres Eier. Jeg hører, at Kæmnerens hele Efterladenskab skal sælges til den Høistbydende, og anmoder Dem derfor at kjøbe disse Skoe; ogsaa lover jeg Dem herfor min hele Erkjendtlighed, som skal bestaae i mere end tomme Ord. For en indsigtsfuld Mand, som Dem, behøver det ikke at erindres, at det her ei kommer an paa Hundreder eller Tusinder af Dalere, men kun paa at Skoene faaes, de maae da koste hvad de ville. Jeg finder det ogsaa billigt, hos min Banquier i Residentsstaden strax at efterlade Dem Anvisning paa en betydelig Sum.

Det Sidste afslog Borgemesteren aldeles, fordi, som han smilende sagde, saadant let kunde bestrides

af hans egne Midler, og desuden paa et Par Skoe neppe vilde skee noget betydeligt Bud.

Det mener jeg ligeledes, svarede Hertugen; men Cabalen, som undertiden veed at opspore de lønligste Ting, kunde lettelig ogsaa her have været drivtig, og tillige høist begjærlig efter et Beviis for en vis hemmelig Sammenkomst, mellem den Afdøde og en eller anden høistagtværdig Person, under den sidst i Residentsen holdte Landdag. Jeg udbeder mig altsaa Deres Æresord paa, at De for ingen Priis lader Skoene gaae fra sig.

Borgemesteren gav dette, og efterat Hertugen derfor havde lovet ham Fyrstindens høieste Bevaagenhed, gik han bort med det Løvte at indfinde sig igjen, naar hans Forretninger i Tyskland vare tilende, for da at modtage de mærkelige Skoe.

4.

I sin Dagligstue fandt Borgemesteren ondt Veir. Hans Ægtemage havde med saameget større Misfornøielse optaget Dørscenen, da hendes skinsyge Naturel, begunstiget af et svagt Syn, i den Fremmede formodede en forklædt Person, der kunde være den ægteskabelige Troskab farlig. Forgjæves fortalde Herr Hornefeld hende om Hertugens mange Ordener, og om den Lykke som hans Huus ufeilbarlig

vilde have at takke denne Aften for; hun vilde absolut have Deel i Hemmeligheden, og, da dette Ønske ikke blev tilfredsstillet, hverken tale eller høre om nogen anden Ting.

Borgemesteren sukkede i tre Dage hver han gik og stod. Hans Hustrues ellers smidige Tunge syntes aldeles ikke mere at ville indlade sig med ham. Den ligesaa vigtige som farefulde Hemmeligheds Byrde nedbrød saaledes hans huslige Lykke, der desuden maatte forekomme enhver indskrænket, som blot nogenlunde kjendte Borgemesterfken; og han bad uden Ophør Himlen, at den blot vilde give ham Mod og Styrke til heller at taale alt dette med Taalmodighed, end en eneste Gang i sin Fortvivlelse at bryde ud med den frygtelige Hemmelighed, paa sin Æres ja sit Livs Bekostning.

5.

Auctionen over salig Kæmnerens efterladte Sager var imidlertid begyndt. Den Eftermiddag Skoene skulde komme for, begav Borgemesteren sig ud i egen Person. Udførelsen af hans Commission syntes ogsaa ret godt at lykkes; Stadens husholderske Elskere af Curiosa, som i Førstningen gjorde hverandre Besiddelsen af Skoene stridig, havde han ved et Bud af nogle Dalere bragt til at tie, og allerede hævede Auctionarius Hammeren for at give

ham Tilslag. Men pludselig raabde nu den ligeledes tilstædeværende Kjøbmand Wallroß, som indtil den Tid havde siddet ubevægelig, et mægtigt: Holdt! og blev fra nu af ved at overbyde Borgemesteren saa ofte dennes Stemme lod sig høre.

Herr Hornefeld havde nylig vunden Seir i en Rangstrid med Kjøbmanden, troede derfor, at denne for at hævne sig vilde drive ham dem op, og blev derover mere og mere hidsig. Allerede var denne Væddestrid, til almindelig Forundring, vedbleven en Time, allerede var Skoenes Priis kommen op til tusind Daler; da raabde Borgemesteren, ikke længer sin Vrede mægtig:

Hvo som graver Andre en Grav, falder selv deri, Herr Wallroß!

Hvad vil De sige dermed, Herr Borgemester?

At De vil faae Skoene paa Halsen inden De forseer sig.

Det lægger jeg jo netop an paa, Herr Borgemester!

Veed De ogsaa at jeg kan skrive mig det bag Øret, Herr Wallroß?

Skriv De det hvor De vil, Herr Borgemester!

Den Sidste var for Vrede neppe mere istand til at frembringe Budene, som endelig stege til femtenhundrede Daler.

6.

Rygtet om den sælsomme Kappestrid om de hemmelighedsfulde Skoe havde imidlertid udbredt sig i Staden, og stedse draget flere Mennesker did. Af Stadens Fader var netop gjort et nyt Bud, da hans Ægtemage, som ei engang havde givet sig Tid at ombytte en lidet yndig Husdragt med en anstændig Paaklædning, pludselig med Hæftighed trængde igjennem den derover skjældende Mængde, for paa eengang at bryde sin Taushed, og spørge sin Mand om han nu reent var gaaet fra Vid og Sands.

Medens den Forskrækkede vilde forsvare sig, eller rettere betyde hende, at hun ikke saa skrækkelig skulde udsætte sin og Borgernes regjerende Mester for Mængdens Latter, lød igjen et Overbud fra Kjøbmandens Side. Da Borgemesteren nu gjorde Mine til at byde paa ny, vidste hans Hustru ikke at hjelpe sig paa anden Maade end ved at holde begge Hænder for hans Mund. Tillige gav hun Auctionarius et Vink at slaae til, og dette skede i det Øie-

blik Borgemesteren drog sin Kones Haand bort og udtalte et nyt Overbud.

7.

Allerede rækkede Herr Wallroß jublende efter Gjenstanden for deres fælles Stræben, og Glæden tindrede i Borgemesterskens Øie; da sagde hendes Mand med Vrede til den tvivlraadige Auctionarius: De holder indtil videre Skoene tilbage paa min Befaling. Utilbørlig har De, istædet for at afvente det sidste Bud, slaaet det itu med Hammeren; Sagen skal altsaa overlades til høiere Afgjørelse!

Borgemesterinden var nær sunken i Afmagt over hendes Mands Afsindighed, som hun kaldte det; medens han, uden at agte paa hendes Bedrøvelse, blev ved at ivre sig over Kjøbmanden og Auctionarius.

Borgemesterinden satte nu sit sidste Haab til sin mønsterrige Veltalenhed bag Sengegardinet. Men, imod Sædvane, var dette uden Virkning; hendes Mands forstokkede Sindelag var denne Gang utilgængeligt, og han blev haardnakket derved, at han paa Rettens Vei maatte skaffe sig Skoene, om end han derved skulde tilsætte sin hele Formue.

8.

Borgemesterindens Valgsprog var nu Separation. For at bevirke denne, begav hun sig strax den

følgende Morgen til en Advocat. For denne yttrede hun, at Skoene maatte have tilhørt en Person, som havde bibragt Kæmneren, Kjøbmanden og Borgemesteren en Elskovsdrik, hvorved i det mindste de to Sidste havde tabt Forstanden. Advocaten fandt denne Formodning meget rimelig. — Da han i Øvrigt fra en foregaaende Leilighed havde Horn i Siden paa Borgemesteren, indrettede han Klagen mod ham saaledes, og udarbeidede Fremstillingen af den første Magistratsperſons Fornuftstab saa overtydende, at efter al Formodning saavel Tabet af hans Borgemesterpost som af hans Hustru forestod ham.

9.

Herr Hornefeld vidste endnu ikke hvilket Uveir der trak sammen over hans Hoved, da det Budskab indløb at han havde vunden Processen om Skoene. I Besiddelse af dem, glemde han den betydelige Sum hvorved han havde bragt Retfærdigheden paa sin Side, ventede nu blot med stor Længsel paa Hertugen af Withamptons Tilbagekomst, og saae allerede i Aanden en glimrende Belønning som Følge af Fyrstindens Naade.

Men desværre kom Tidenden om hans Kones Klage forend Hertugen. Istædet for denne selv kom i et offentligt Blad en Oplysning om ham, som ogsaa Borgemesteren til sin Forbauselse fik at læse.

Han var nemlig hverken mere eller mindre end en Ven af den afdøde Kæmner, som havde spilt denne Rolle for at hævne de Bagvaskelser, der fornemmelig af Borgemesterens og Kjøbmandens Familier vare udbredte over den Afdødes Minde, og paa denne Maade inddrive en Pengestraf til Gavn for hans fattige, tildels umyndige Arvinger. I Øvrigt havde han paa samme Maade besøgt Kjøbmanden som Borgemesteren, og omtrent ført samme Sprog hos hiin som hos denne.

10.

Jo mere ubehagelig denne Udvikling var for Borgemesteren, desmere utilbøielig var han til at troe den. Men fuldkommen overtydet blev han da han erholdt følgende Billet:

"Herr Borgemester! lad min Udeblivelse ikke gaae Dem til Hjerte. Om De end ikke ved de kjøbte Dameskoe har vundet andet end den velgjørende Erfaring, at Bagvaskelsen undertiden straffende falder tilbage paa sin Ophavsmand, har De dog sandsynligvis ikke betalt disse Skoe for dyrt."

"Er altsaa, som De vel indseer, mit foregivne Erinde fra en høi Fyrstinde blot Fabel, troer jeg dog ifølge Foreståaende at have indløst mit givne Ord om en Erkjendtlighed der skulde bestaae i mere

end komme Lovter. Hils i Øvrigt Herr Wallroß, om De behager, og gjør ham opmærksom paa, at han denne Gang, ganske uden sin egen Fortjeneste, er sluppen med et blaat Øie."

"Den saakaldte Hertug af Withampton."

Borgemesteren gjorde sig vel endel Umage for at opspore Brevskriveren; men denne, som sin hele Levetid havde været en Trækfugl, var allerede seilet til America. At begynde en Proces mod ham, vilde altsaa være en ligesaa bekostelig som uvis Sag.

Det Bedste for Borgemesteren var endda, at Advocatens, hans Modstanders, Bestræbelser ikke under disse Omstændigheder kunde faae Fremgang, især da han allerede maatte ansees nokſom straffet for sin Galskab. I Øvrigt veed man nu ogsaa Oprindelsen til Dameskoene; Kæmneren havde nemlig, da han ved den sidste Landdag var i Residentsen som Deputeret for Staden Tiefenthal, brugt dem paa en Masquerade, hvor han, formodentlig for at lade sin liden Fod blive bemærket, var klæd i Fruentimmerdragt. Hvorledes de vare komne i det hemmelige Gjemme, er ikke oplyst; ogsaa torde dette, da det Væsentlige af Gaaden er løst, ikke være af synderlig Vigtighed. —

Det straffede Pralerk.

Arnold, en ugift Mand paa nogle og tredive Aar, eiede i en folkerig Stad et smukt Huus af saadant Omfang, at ti Familier kunde havt Plads nok deri; men han allene udbredte sig i det vide Rum, og viste sig næsten hele Dagen, med en Bog i Haanden, ved Vinduet. Naar Middagsklokken slog, gik han, meget pænt klædt, hen paa et offentligt Sted, nød der sit Maaltid i et eensomt Værelse, adskilt fra de andre Gæster, og ilede derpaa, uden at tale et Ord med nogen, tilbage til sit Kloster.

Af alt dette maatte man slutte at han var en uselskabelig Særsindet. Han søgde ikke Omgang med Andre end sine Slægtninge, og med disse kom han kun sammen paa de tre store Høitider ved et lidet, af tre Personer bestaaende Familiebord. Den første Helligdag var hans Fætterske Ulrike Rebhuhn Værtinde; den følgende Dag gjorde Fætter Kiesling et

Gæstebud af tre Opdækninger, og trædie Helligdag gav Arnold Lige for Lige. Men ved den sidste Smaus blev mere gabet end talt, da baade Vært og Gæster allerede de to foregaaende Dage havde udtømt de magre Emner for deres Underholdning.

Ulrike var en fyrgetyveaarig Jomfru, som dog endnu ingenlunde havde aflagt Løvte om at forsage Ægteskab. Mangen Lykkejæger beilede ogsaa endnu til hendes Haand, tillokket af hendes ei ubetydelige Formue; men hun vogtede sig vel, at omsætte sit gode Guld mod Elskovshykleriets falske Mynt; tvertimod vilde hun selv ved Giftermaal vinde en betydelig Opgeld: Til den Ende havde hun den rige Arnold skarpt i Kikkerten, og lagde hver Paaske og Pintse an paa, at faae ham til at give sig hende med samt sin Formue til Julegave. Dog, den kolde Mand blev stedse utilbøielig at glæde hende med denne Foræring; meget mere bestræbde han sig, at bruge Fætter Kiesling til Lynafleder for hendes Ømhed. Men denne gjerrige Cyniker, som endog skaanede Vaskevandet, var den pæne Ulrike en Torn i Øiet. Han drev bestandig om, til Skam for sine Paarørende, i smagløse Klæder, kjøbde ved Auctioner, som han daglig besøgde, alt det Kram han kunde overkomme for godt Kjøb, og skammede sig ikke, selv at bære en erobret Gulvskruppe eller Dyngafkel hjem.

Engang henimod Paaske, da Ulrike allerede gjorde de nødvendige Tilrustninger til det sædvanlige Gæstebud, forsvandt Herr Arnold. Man saae ham hverken ved Vinduet eller paa Gaden, og hans Huusdør var fast tillukket. Naboerne, som han havde tjent istædet for Solskive eller Middagsklokke, da han daglig gik ud præcise Klokken tolv, savnede ham med Forundring. Dette gav Anledning til Omtale; ogsaa Ulrike og Kiesling erfarede det, og skyndte sig hen for at overbevise sig om Rygtets Sandhed.

Forskjellige Tider paa Dagen bankede de paa Døren til Eremitboligen, men ingen lukkede op. Hvad skulde de nu troe? Om ethvert andet Menneske lod det sig tænke, at han havde foretaget en Reise, men Arnolds, den menneskeskye og magelige Arnolds ufravigelige Leveviis lod ingen saadan Tanke faae Rum. Snarere maatte man antage, at han pludseligen var død i sin Bolig. Denne Formodning vandt stedse større Sandsynlighed, og bevægede hans Beslægtede at lade Huset aabne ved Nettens Hjelp. Man fandt Værelserne i den skjønneste Orden, men intet afsjælet Menneske som man havde ventet.

Kort derefter, paa første Paaskedag, sadde Kiesling og Ulrike sammen, og nøde det sædvanlige Hel-

ligdagsmaaltid under kjedelige Samtaler om den saa gaadefuldt forsvundne Trediemand. Da kom et Ulykkesbud ilende med den Efterretning, at et dødt Legeme var svømmet op ved Flodbredden, som almindeligen blev holdt for Arnolds Liig.

Ulrike havde strax en passende Afmagt ved Haanden. Herr Kiesling hindrede hende ikke i mindste Maade at iagttage denne Formalitet; han tog koldsindig sin Lommebog op, og beregnede med største Sindsro den Andel af Arven der vilde tilfalde ham. Imidlertid levede Damen op igjen af sin theatralske Bevimelse, og hendes Selskabsbroder, som gjerne vilde være vis paa det frydfulde Dødsfald, indbød hende at følge med sig til Floden.

Der laae da virkelig ved Bredden et af Vandet optrukket Liig, som Begge kjendte at være deres Fætters. Vel var Ansigtet allerede angrebet og gjort ukjendeligt af Forraadnelsen; men den hele Gestalt, og især Klædedragten, beviste uimodsigelig at Arnold var den Forulykkede. Liget omhylledes af den samme brune Overkjole som han sædvanligen havde baaren, og som hans Skræder, der befandt sig blandt de Tilstædeværende, erklærede for at være sit Arbeide. Men Hovedbeviset, at man ikke tog feil af den Druknedes Person, afgav Skjorten som var mærket med Arnolds Navn.

Under disse Omstændigheder holdt Ulrike det for en hellig Pligt, at besørge en ærefuld Begravelse. Men Kiesling, med hvem hun talde derom efter Tilbagekomsten, paastod at en formodentlig Selvmorder ikke var værd at man antog sig ham; man maatte heller ganske fornægte ham og overlade til Øvrigheden at skaffe ham i Jorden. Himmel! raabde Ulrike, hvor kunde jeg have et saadant Steenhjerte? hvor kunde jeg see den Mand begraves uden for Kirkegaardsmuren uden Sang og Klang, som sandsynlig sprang i Bølgen af Fortvivlelse, for at flukke en hemmelig Lidenskabs Ild! — Kiesling gloede paa hende og spurgde hvad hun vilde sige med disse dunkle Ord. Det begriber en saadan Isbjørn som I rigtig nok ikke, svarede hun; men jeg veed desværre kun alt for vist, at jeg, skjøndt uskyldig, er Arnolds Morderske. Han elskede mig; men min jomfruelige Strænghed — — Kiesling standsede hende i Talen ved en skingrende Latter, og betog hende derved Lysten til videre at udvikle sit Hjernespind.

Arnolds stille og sædelige Levemaade begunstigede den milde Tro, at han var forulykket. Øvrigheden og de Geistlige fandt altsaa intet Betænkeligt ved at tilstæde en høitidelig Begravelse. Ulrike foranstaltede den med ødsel Pragt, og bestilde hos Stædets berømteste Billedhugger et prægtigt Gravmæle. Den gjerrige Medarving satte sig ikke vide-

re derimod, da hun høimodigen erklærede at ville allene bekoste Begravelsen og Gravmindet.

Dette kunde hun da ogsaa lettelig. Arnolds efterladte Formue beløb sig til i det mindste halvtredsindstyve tusinde Daler. Den blev først taget under Rettens Forsegling; men da Kiesling og Ulrike beviste deres fælles Arveret, og intet andet Krav traadde dem i Veien, gav man dem snart fri Raadighed at dele Efterladenskabet.

Hertil rustede de sig nu som til en Rettergangsfeide. Kiesling udkaarede til Kamphjelper den stridbareste Advocat i Staden, og Ulrike, som ei troede at kunne staae sig allene mod en saadan Helt, valgde en anden som ligeledes besad et beromt Mundlæder. Med disse Bundsforvandte begave de sig til Kamppladsen i Arveladerens Huus, og førte en hidsig Tungekrig over hvert enkelt Stykke Husgeraad og ethvert Klædningsstykke. De strede fra om Morgenen til langt ud paa Aftenen, og vare endda neppe færdige med en Trediedel.

Natvægteren forkyndte just den tiende Time, da de vare i den hæftigste Strid om en gammel Morgenfrakke. Kiesling og hans Secundant paastode, at den tilhørte den mandlige Arving. Denne kastede den ogsaa hen til sin Bunke; Ulrike trak den

tilbage til sig, men hiin vilde ikke give Slip paa Byttet, og saaledes stode de med vrede Ansigter og funklende Øine lige over for hinanden, og trak og sled saa længe i det skrøbelige Klædebon at det brast i Midten, og begge faldt bag over, hver med sit Stykke i Haanden.

De tvende Retslærde udbrøde i en ustandselig Latter, og hver af dem hjalp sit Partie paa Benene igjen. Lad mig gjøre Dem et gavnligt Forslag, sagde den Ene; Freden nærer, Ufred fortærer, derpaa see vi et Exempel i denne ulykkelige Morgenfrakke. Hvad om De nu ved en øm Forening gjorde en Ende paa al Feide? De ere endnu begge ugivte, ere begge hverken for unge eller for gamle til at træde ind i Ægtestanden; hvad afholder Dem fra at forbinde sig med hinanden og paa denne Maade udeelt gjøre Brug af den skjønne Arv?

Det var min Sjæl et herligt Indfald! raabde Kiesling.

Det troer jeg nok, sagde Ulrike i en snærpende, haanlig Tone; min Herr Fætter kunde vel uden Betænkning lade sig dette Forslag behage.

Ho ho! sagde hiin; det er endnu et Spørgsmaal hvo der vilde vinde eller tabe; dog jeg vover det!

Med disse smigrende Ord bød han hende sin lange, tørre Haand. Hun vendte sig og skjælvede som om Døden greb efter hende. Men Sagføreren, som havde opkastet sig til Ægteskabsstifter, forestillede hende den Fordel, at givte sig Arven udelt til, med saa indtrængende Veltalenhed, at hendes ufølsomme Steenhjerte endeligen blev bevæget. Hun forbedrede lidt efter lidt den uartige Stilling hvori hun havde vendt den forhadte Frier Ryggen; og da hun saaledes havde langsomt skruet sin Forside frem, sagde hun i en høitidelig Tone: jeg veed, Hr. Fætter, at jeg i Dem ikke vil gjenfinde den fine, ømtfølende Sjæl, som elskede mig indtil Døden. De er — en usleben Diamant, thi Deres Sindelag er i Grunden ikke ondt; og kun med Hensyn hertil vil jeg beslutte mig til den hellige Forbindelse, som ophæver al videre Tvist imellem os. Dog betinger jeg mig, at De afkaster den raae Skal som omgiver Dem, og i Særdeleshed ganske afholder sig fra at besøge de smudsige Auctionsstuer. Vov for alting ikke, naar vi ere forenede, at fortsætte Deres Høkerliv, eller i egen høie Person at bære gamle Gulvkrupper og andet saadant Kram over Gaden! Gjør De dette blot en eneste Gang, lader jeg mig paa Stædet skille fra Dem!

Kiesling hørte rolig paa disse Forskrivter, lovede med Haand og Mund at forfine sig, og saaledes

kom strax det ædle Pars Forlovelse istand. Der berledes Ringe, og alle de allerede deelte Arvstykker bleve kastede blandt hverandre, til Tegn paa den nu indtraadte fælles Besiddelse.

Under denne lystige Tumult havde man ikke lagt Mærke til, at en Vogn holdt stille ved Huset. Folk hørtes paa Trapperne, Stuedøren blev aabnet uden at banke paa, og ind traadde — Herr Arnold, ledsaget af et ungt Fruentimmer.

Ulrike sank ned paa Sophaen med et Skrig, hendes Brudgom krøb under Bordet, Advocaterne grebe fat paa hinanden som frygtsomme Børn, og trak sig tilbage i en Krog af Værelset.

Den formentlige Aand betragtede den uventede Forsamling et heelt Minut stum og uden Bevægelse, inden han forlod Dørtærskelen for at hilse paa sine Slægtninge. Men Ulrike laae som afsjælet med tillukte Øine, og Kiesling, til hvem han bukkede sig ned under Bordet, trampede med Fødderne som en Besat, og frabad sig hermed al Samtale. Saaledes overalt afvist, gik han ind paa Livet af Sagførerne, og spurgde hvorledes han var kommen til den Ære at see dem i sin Bolig.

Den modigste af dem svarede, at hele Staden troede han paa den vaade Vei var gaaet ind i Evig-

heden, og derfor havde hans Slægtninge forseiet sig derhen for at dele hans Gods og Løsøre imellem sig.

Det er moersomt! raabde Arnold; man holdt mig for død og nu vil jeg først begynde at leve.

Da han saaledes talede som et sundt og karskt Menneske, reiste Ulrike sig igjen ganske sagte bag ved ham. Ogsaa hendes Brudgom sneg sig stille frem fra sit Smuthul under Bordet, og satte sig hos hende. Arnold førte nu sin Ledsagerske hen til dem, og sagde: Mine Elskelige, jeg har hermed den Fornøielse at forestille Dem min Kone.

Ulrike sprang op som en Furie, og raabde: Hvad er det for Helvedes Blændværk, som bringer min Forstand i Forvirring! De druknet, min Herre, bliver trukken op af Vandet i Deres brune Hverdagsfrakke, begravet med muligste Pragt og med en Ligprædiken, og derpaa holder De Bryllup! —

Hvorledes? raabde Arnold; druknet? i min brune Frakke? — o den arme, ulykkelige Mand!

Han fortælde nu, at for nogen Tid siden en trængende, for alle Livets Nødvendigheder blottet Fremmed, som udgav sig for en reisende Konstner,

var kommen til ham, havde bedet ham om Understøttelse, og iblandt andre Gaver faaet en fuldstændig Klædning af ham. Denne Fremmede maatte, saaledes som det nu viste sig, enten være af Kjede til Livet sprungen i Floden, eller ved Uhæld geraadet deri, og saaledes var, medens Arnold efter mangeaarige Indbyder..r besøgde en fraværende Ven, forelskede sig i dennes Broderdatter og holdt Bryllup, den besynderlige Vildfarelse opstaaet.

Ulrike var ved denne Opdagelse ganske ude af sig selv, og hendes Stilling var virkelig heller ikke misundelsesværdig: Hun havde med stor Bekostning ladet begrave et vildfremmed Menneske, havde, for en Arvs Skyld der nu forsvandt som en Drøm, forlovet sig med en ulidelig Karl; og den Mand, der af Kjærlighed til hende skulde have dræbt sig, traadde hende for Øine med en smuk ung Kone. Havde dette ulykkelige Syn viist sig for hende allene, var hun snarere bleven beroliget; men nu stod hun til Skamme for hele Byen, da hun overalt havde pralet af at Arnold var dødelig forelsket i hende, og at hendes Knibskhed havde jaget ham i Bølgerne. Foreskillingen om denne offentlige og uudslettelige Skjændsel greb hende saa haftigt, at hun paa ny faldt i Afmagt. Vi forlade hende i denne uden Beklagelse, da forfængeligt Praleri fortjener Straf, paa hvilken Maade det end viser sig.

Den hældige Forstillelse.

Mod Enden af Vinteren, paa en Dag i den hellige Uge, havde den unge Grev Armand af Trebes, i det Huus hvor han havde spiist til Middag, længe ventet forgjæves paa sin Vogn, og maatte endelig beslutte sig til at gaae. Paa eengang blev han overfalden af en vældig Regn, og maatte hurtigt søge et Tilflugtssted. Han befandt sig just i Nærheden af Visitatinerindernes lille Kirke, og ilede derind. Nonnerne, skjulte bag deres Gittere og et Forhæng, istemmede in tenebris. Regnen hørte op efter et Qvarteers Forløb, og Armand vilde bort igjen, da pludselig en henrivende Stemme, som lød fra Choret, holdt ham fast. Saa blid og yndig var denne Stemme, at Armand satte sig igjen for at høre til. Udmærket Smag, fuldkommen Reenhed laae i disse Toner. Omendskjønbt Armand hørte til den nyere Philosophies kolde Gemytter, gjennemtrængdes han dog ved denne Stemme, der saa tydelig talede til hans Hjerte, af en ganske ny Følelse, og

Alt omkring ham blev ham pludseligen rørende og høitideligt. Lyttende til de himmelske Toner, betragtede Armand rørt og med Ærefrygt de sorte Slør som hvilede over Alterne, den hellige Grav, hvor taknemlig Fromhed stille samler sig for at bede, hensunken ved Korset. Han følde sig rystet, da, efter enhver Strophe af den ophøiede Sang, stedse en af de symbolske Kjerter slukkedes. Alt forkynder her det store Offer, den høie Veldædighed, Kjærlighedens uudgrundelige Dybde; Alt udtrykker Tungsindighed, Taknemmelighed og Smerte. Stemmentier, Lyset udslukkes, gjennem Mørket glimter kun den hellige Grav, svagt oplyst ved Skinnet af en Lampe bedækket med sort Krepflor. Armand bliver staaende ubevægelig; Stollukkerfken vækker ham af hans Drømme. Det bæver endnu i hans Indre, medens han, i det han giver hende sin Betaling, spørger hende om det var en Novice fra Klosteret som sang. Nei, svarer hun, det var Frøken Hermine Velmare. — Datter af Marquise Velmare som boer i denne Gade? — Ja. — Hvor gammel er hun? — Nitten Aar troer jeg. — Hun er altsaa vel i Pension i Klosteret? — Det er hun ikke, men hvert Aar paa denne Tid tilbringer hun med sin Moder et Par Uger her i Klosteret. — Her endte Samtalen. Greben af endnu alt for ukjendte Følelser, vovede Armand ikke at spørge om Hermine var skjøn; han sukkede, stod op og gik.

Endnu samme Aften spiste han hos Baronesse Urzellas, en rig Enke, endnu i sit fyrgetyvende Aar coquet, i Øvrigt letsindig og begavet med en slem Tunge. Hun havde to Døttre, hvoraf hun inderlig ønskede at Armand vilde ægte den ældste, som var atten Aar gammel. Aglae, saa hedde denne, var ingen regelmæssig Skjønhed; hendes Huds Ynde var allerede fordærvet af Sminke, Nattevaagen og den indvortes Uro som følger med en overdreven Lyst til at behage; men Mændene behagede hendes Physiognomies Udtryk, hendes lyse Øine, hendes skjønne Haar, hendes yndige Vext, Gratien i hendes Bevægelser, hendes Anstand, hendes, rigtig nok noget affecterte, Følelse, og den desuagtet høie Grad af Livlighed i alle hendes Handlinger; og saaledes blev hun anseet for en aandrig, interessant og selv meget smuk Pige. Hun besad i Øvrigt intet udmærket Talent, undtagen for Dands; desuagtet foreviste man allerkjæreste Tegninger af hende. Hun havde ingen naturlig god Stemme, men i hendes Sang laae dog megen Methode, og naar hun sang Duetter med sin Lærer, skjulde Mesterens overveiende Talent Elevens Feil og Middelmaadighed. Saaledes hørte man hende med Fornøielse synge eller spille Fortepiano, fordi hun stedse lod sig ledsage af to eller tre fortræffelig besatte Instrumenter. Med nogen Markskrigerkonst, og ved ikke at skye Bekost-

ninger, kan man i ethvert Fag let skaffe sig et glimrende Navn. Der gives Mennesker, som ved Tabet af deres Formue tillige miste deres hele Berømthed; som ingen Talenter eie, men kun laane Skinnet deraf; og virkelig behøver man ei heller mere, naar man kun for et Øieblik vil glimre i en Kreds af Smigrere.

Armand elskede ikke Aglae, men alle hans Venner ønskede at han vilde ægte hende. Enhver bestræbde sig at gjøre ham hende interessant, overalt hørte han hendes Roes; gives der vel i den store Verden mange, som besidde Sjælskraft nok til at modstaae en saadan Art af Sammensværgelse? Hvad kan man ikke opnaae hos den ungdommelige, ofte endog hos den modnere Alder, naar man vækker Phantasien og smigrer Egenkjærligheden. Verdensmænds sædvanligste Feil er den, om ikke at dømme blot efter Andres Dom, dog at lade sig bortrive med Strømmen af Andres Meninger. Endog den mest slettegrundede Tilbedelse, naar den kun synes saa temmelig almindelig, er hos slige Personer altid et smittende Onde. Armand, hvem det smigrede, at fængsle en Dames Opmærksomhed, som nød en saa almindelig Bersømmelse, var nær ved at ægte hende, skjøndt han endnu ei havde gjort hende nogen formelig Erklæring.

Om Aftenen var stort Selskab hos Baronessen. Armand talde om Hermine; ingen uden Baronessen og Aglae kjendte hende. Baronessen var en Slægtning af Marquis Belmare, og kunde altsaa let besvare alle Spørgsmaal. Damerne i Selskabet spurgde om Frøken Belmare var smuk. Armand lyttede opmærksomt efter Svaret; det tilfredsstillede ham kun lidet. Hun er ikke saa ilde, sagde Baronessen, havde hun kun nogen mere Anstand og Gratie, men hun forstaaer hverken at klæde sig med Smag eller engang at træde ind i en Stue. Det er dog besynderligt, svarede en tyk fortklædt Mand; Frøken Belmare var dog ellers saa høist behagelig og fuld af Fiinhed i Opførsel, og jeg troede hun endnu viste sig elegant, uagtet sit fromme Costume. Sit fromme Costume! gjentog Baronessen og loe; jeg beder Dem, min Ven, gjør dog ingen Epigrammer paa min Cousine! Ved disse Ord begyndte hun igjen at lee, og alle loe af Hjertensglæde med. Den tykke Mand, som ikke i mindste Maade havde havt det til Hensigt man gav ham Skyld for, og maaskee aldrig i sit Liv havde gjort noget Epigram, frydede sig overordentlig over den herlige Virkning af hans Ord, og for at drive denne endnu videre opholdt han sig offentlig over Frøken Belmares Fromhed. En anden bemærkede, at Frøkenen havde megen Forstand, altsaa maatte hendes Fromhed være lut-

ter Hykleri. Baroneſſen gav denne Idee ſit Bifald ved et betydningsfuldt Smil. Men, ſagde nu Armand, hvad i al Verden kan vel dette Hykleri hjelpe til i det Aarhundrede vi leve i? Sandelig ingenſtunder erhverver Fromheden ſig ingen Roes længer; man vinder ved den hverken Tilbedere eller Ret til at fordre større Agtelſe. — Ih, det er dog et Middel til at udmærke ſig. — Nu da ſynes mig, at naar man virkelig beſidder Aand, gives der behageligere og mindre beſværlige Midler dertil.

Her ſtod Baroneſſen op, for at arrangere Spillepartierne. Armand ſpillede ikke, han blev ſiddende hos Aglae. Denne fortſatte den forrige Samtale, hun ſyntes at beklage Frøken Velmare, ſom, ſaaledes udtrykte hun ſig, af Mangel paa Opdragelſe ei beſad nogen Færdighed, og opførte ſig paa en Maade ſom ſaa lidet paſſede til hendes Alder.

Men hun ſynger herligt?

En Motette maaſkee.

Har hun Forſtand?

Det vilde være grufomt at fælde Dom over en ſaa frygtagtig og uvidende Perſons Forſtand.

Jeg forſtaaer det. Og hendes Characteer?

Hun er opdragen under Trykket af en saa latterlig Tvang, at man let kan tænke, ja endog ganske nøie udvikle sig hendes Characteer.

Her blev Samtalen afbrudt. Armand viste sig den øvrige Deel af Aftenen mindre forekommende mod Aglae, og overhoved mindre elskværdig end ellers. Han gjorde selv nogle, skjøndt forvirrede Betragtninger over den besynderlige Vending i hans Tænkemaade; og da Aglae efter Bordet sang, undrede han sig at han fandt hendes Stemme saa middelmaadig; ak! han tænkde paa Hermines Sang.

Endskjøndt Armand kun var ni og tyve Aar gammel, havde han dog allerede i to Aar været Enkemand. Hans Forbindelse havde ikke været lykkelig. Hengiven til den ufornuftigste Adspredelsessyge, var hans Hustru, ved Slutningen af et meget glimrende Carneval, død af Brystbetændelse, som et nyt Offer for denne Art af Fornøielser. Da hun døde efterlod hun sin Mand ringe Kummer og megen Gjæld; og dog havde han af et Slags Agtelse for sin Kones Minde fortsat en meget nøie Forbindelse med sin Svoger. Denne var en slem Krabat, ødelagt ved Spil og Vellyst, men gjorde sig dog ynded ved sin Aands fortrinlige Dannelse og sit muntre Sind. Armand, som besad et følelsesfuldt, høimodigt Hjerte, sukkede i Stilhed over Ridder d'El-

mores Forvildelser, laande ham Penge og gav ham gode Raad. Ridderen svarede ham med Narrerier, bragde ham til at lee, og, uden at blive vred over Armands philosophiske Forelæsninger, forandrede han ikke det mindste i sin Adfærd.

En af de sidste Dage i April fik Armand en Morgenstund den Tidende, at Ridderens Creditorer havde hæftet ham og ladet ham indspærre i Fort l'Evêque. Endnu samme Aften ilede Armand hen i Fængselet og blev over en Time hos sin Ven. Da han gik derfra, mødte han i en af Fængselsgaardene to Damer, som førte fire Oldinge med sig, hvilke de havde udfriet af Fængslet. Disse Damer bare lange sorte Slør, som bedækkede Ansigtet. Armand spurgde Slutteren om han kjendte dem. O ja, svarede denne; det er ikke første Gang de ere her; det er fornemme Damer. — Nu, hvad hedde de da? — Marquise Velmare og hendes Datter. — Neppe havde Armand hørt dette, før han ilede afsted for at see dem nok en Gang, men de vare just traadte ud af Døren, stege i Vognen og forsvandt. Deres Betjente havde ingen Fakler, skjønt det var mørkt; Armand kunde altsaa kun blive vaer, at den Dame der steg sidst i Vognen var rankere af Vært og elegantere klædt end den anden. Denne Sammentræffen greb ham; en heel Dag eller længer tænkde han derover, siden forjoge Adspredelser Mindet derom af hans Sjæl.

Armand gik hver Dag til Ridderens Creditorer for at underhandle med dem. Da han en Morgen kom tilbage fra en Advocat, kjørte han gjennem Gaden des Prouvaires; da han var kommen omtrent midt i Gaden, kjørte hans Kusk en fattig Kone overende. Armand lod strax holde; Konen, som var saaret, fik man loftet op og bragt ind i en nærliggende Bod. Armand gav alle de Penge han havde hos sig, og da han saae at stedse flere Folk strømmede til, befalede han Kusken at kjøre og skyndte sig bort. Da han den følgende Dag kjørte gjennem samme Gade, og gjenkjendte Boutiquen, lod han holde, gik derind og spurgde om den Overkjørtes Befindende. Hendes Been var meget beskadiget, svarede Kræmmerkonen, men til Lykke havde just en ung Dame været tilstæde, som meget behændig vidste at forbinde hende, og derpaa kjørte hende hjem i sin Vogn. Han fik nu at vide det havde været Frøken Velmare, og at den fattige Kones Bopæl var i samme Gade hvor hun var bleven overkjørt og indbragt. Han ilede derhen for at see til hende. Hun boede i en elendig Hytte, fire Trapper i Veiret. I det snævre Værelse hvori Armand traadde ind, saae han tvende Damer og en Chirurg, som forbandt den Syge, at staae omkring hendes Seng.

Det var Hermine og hendes Kammerfrue. Hun vendte sig om, og blev, da hun saae Armand, noget

overrasket. Hvor skjøn forekom hun ham, under denne menneskekjærlige Syssel i Armodens Bolig, ved det usle Leie, hvor hun kjærlig holdt den Syge opreist i sine Arme! Denne Scene udslettede paa eengang af hans Phantasie ethvert Billede af de coquette skjøndt smukke Damer, som han i elegante Cabinets havde seet i smagfulde Stillinger paa sløiels Puder, omgivne af Speile og silke Forhæng. Medlidenhedens, den skjønne menneskelige Medfølelses Udtryk udbredte en himmelsk Ynde over Hermines hele Væsen, og rørte Armand til det Inderste. Overrasket af disse Følelser, ham tildeels forhen ubekjendte, glemde han at han maatte give tilkjende hvorfor han var kommen. Men da han havde fattet sig af sin Henrykkelse, fortælde han med Deltagelse, at det var hans Vogn der havde overkjørt den Lidende, og at han var kommen for at tilbyde hende en Hjelp, som han med Fornøielse saae at hun for Øieblikket ikke behøvede. Ved disse Ord foer en skjøn Rødme over Hermines Ansigt, som forhøiede hendes Ynde; og dog havde Armand, som ellers var temmelig ødsel med Smigrerier mod Qvindekjønnet, ikke tilladt sig et Ord til hendes Roes, thi han følde det kunde ei være et Middel til at behage hende, naar han roste en Handling som saa fordringsfrit og i Stilhed var udøvet. Man beundrer et vittigt Indfald, applauderer med Henrykkelse en mesterlig Dands eller en fortræffelig Arie; men en rørende og dydig

Handling frembringer en varig, inderlig Følelse, og ikke hin hastigt forsvindende, ofte fremkonstlede Enthusiasme. — Hermine taug, men Saarlægen tog Ordet og forsikkrede at Saaret, skjøndt temmelig betydeligt, dog, ved Frøken Velmares Omhyggelighed strax den første Dag at forbinde det, snart vilde læges.

Hermine ventede paa sin Moder, som havde ladet hende blive hos den Syge medens hun kjørte videre, for siden at afhente hende. Da Forbindingen var tilende gik hun fra Sengen og satte sig paa en Stol. Her begyndte en Samtale mellem hende, Armand og Saarlægen. Hermine talede lidet, men med en saadan Elskværdighed og Beskedenhed, at Armand henrykkes. Efter en halv Times Forløb hørte man en Vogn holde; det var Fru Velmare; Hermine reiste sig, gjorde en dyb Bøining og gik. Endnu en rum Tid efterat hun havde forladt Værelset, hæftede Armand eftertænkende sit Blik paa Døren. Endelig kom han til sig selv, nærmede sig den fattige Kones Seng og spurgde om hendes Navn. Hun kaldte sig Magdalene.

Er I gift? spurgde han.

Jeg er Enke, og har to uopdragne Børn.

Hvor ere da disse?

Hos min Naboerske for Øieblikket; de komme igjen i Aften.

Hvorved ernærer I eder?

Ved at sye; men det mangler mig saa ofte paa Arbeid. Ogsaa var jeg bleven tre Terminers Husleie skyldig, men ved de Penge jeg har modtaget af Dem og denne velgjørende Frøken, er jeg kommen ud af min Forlægenhed.

Naar jeg sørger for eder, er det kun min Skyldighed, men Frøken Belmare? — —

Ak, naadige Herre, hvor god er hun!

Ved dette Udraab fyldtes Armands Øie med Taarer; han følte Velvillie og Deltagelse for Magdalene.

Arme Magdalene, sagde han i en rørt Tone til hende, var rolig, og sørg for intet uden for eders Sundhed; I skal ikke mere have nødig at arbeide for Penge, jeg giver eder aarlig en Sum af ferhundrede Livres og her er for det første Fjerdingaar.

Ved disse Ord lagde Armand Pengene paa den lykkelige Magdalenes Seng, og forlod hende, uden

at give hende Tid til at udtrykke sin Glæde og Erkjendtlighed. Armand søgde Underretning i Huset om Magdalene, og alle gave hende et godt Vidnesbyrd. Han bestilde en Opvarterske, som skulde sørge for og vaage hos hende.

De paafølgende Dage kom han igjen, men saae ikke oftere Froken Belmare, som blot sendte Bud til Magdalene for at underrette sig om hendes Befindende. Da hun fuldkommen var helbredet, foreslog Armand hende at flytte hen til ham med begge sine Børn. Dette Tilbud oversteg alle Magdalenes Ønsker. Strax derpaa tog hun en lille næt Bolig i Besiddelse hos Armand, som han havde ladet indrette til hende. Samme Dag befalede han hende, at gaae hen til Froken Belmare og takke hende for hendes Godhed; intet kunde være Magdalene behageligere. Hermine modtog hende venlig og beholdt hende temmelig længe hos sig. Magdalene priste levende den Lykke der var bleven hende til Deel; Hermine hørte bevæget til, og da Armand kom tilbage blev hun i mere end en heel Time udspurgt af ham.

Ridder d'Elmore blev løsladt af Fort l'Evêque, og Armand maatte nu igjen besøge Baronesse Urzellas, da han ikke længer kunde bruge sin Svogers Anliggender til Undskyldning for sin Bortebli-

ven. Aglae forekom ham nu anderledes; han fandt, at hun talede for meget og for afgjørende, hendes Adfærd syntes ham for fri, og Udtrykket i hendes Ansigtsdannelse mishagede ham. Han tænkte tilbage paa det beskedne milde Blik, den ædle Anstand, den rørende Stemme — — og naar man sammenligner Coquetteriets fremkonstlede Ynbigheder med det ægte Skjønne, med Dyds, Uskylds og Utvungenheds forenede Trylleri, kan man da betænke sig paa Valget? Ved Bortgangen fra Baronessen sagde Armand til sig selv: hvor kan denne Person blive min Hustru?

Armand stod i nøie Forbindelse med Vicomte Ramilly, en Mand af Aand og Medarbeider af Encyclopedien; behagelig i Tale og maadeholden i Meninger, fordi han besad Smag og Verden.

Vicomten, en Paarørende af Marquis Belmare, besøgde denne temmelig ofte. Armand bad ham indstændig at forestille ham i dette Huus, og strax at udvirke ham en Tilladelse som han længselsfuldt ønskede at erholde.

Hvorledes? sagde Vicomten; De er forelsket?

Det troer jeg virkelig ikke, men jeg vil gifte mig igjen — —

Og Frøken Urzellas?

Paa hende tænker jeg ikke mere; vi passe ikke i mindste Maade for hinanden.

Hun er dog behagelig, har glimrende Talenter, Phantasie, og hendes Aand er vist interessant.

Jeg spørger Dem, Vicomte, ere disse de Egenskaber, man bør søge hos et Fruentimmer man vil gifte sig med? — Skal jeg tilstaae Dem det, min Ven? jeg begynder at blive kjed af de glimrende Videnskabelige Fruentimmer. Jeg siger Dem forud, de ville gaae af Moden; den Rolle de i endel Aar have spilt i Theaterstykker, Romaner og i Selskaber, lader sig ikke forene med den qvindelige Natur. Dette Kjøn maa sætte sin Sjælsstorhed i den urokkelige Fasthed at følge Pligtens Vei uden Afvigelse; og de lidenskabelig-følsomme Qvinder, som tilsidesætte deres Familie og deres Børn, for ganske at opofre sig til deres Venner, som ere paastaaende i deres Meninger, enthusiastiske i Kjærlighed og Venskab, disse besidde ligesaaliden Smag som Fornuft. De kunne sammenlignes med maadelige Sangere, som for at synge stærkt synge slet.

De forlanger altsaa en Agnes?

Jeg ønsker en fornuftig, blid, beskeden Dame med et godt Hjerte. Har jeg ikke en meget fordærvet eller i det mindste besynderlig Smag?

Vel, saa agt Froken Velmare. Imidlertid seer jeg dog herved en stor Hindring, nemlig at Fru Velmare paa ingen Maade giver sin Datter til en Philosoph —

Jeg tænker dog ikke jeg er kommen saaledes i Raabet som Philosoph, at det kunde skade mig hos hende.

O de Fromme have Underretning om alle Philosopher; og om hun end ikke kjender Deres Grundsætninger endnu, vil hun dog snart søge Kundskab derom, naar hun mærker De bestræber sig at erholde hendes Datters Haand.

Sandt nok, og dette sætter mig i Fortvivlelse.

Der gives et Middel.

Og det er?

At bringe hende til den Tro, at De, omvendt ved hendes Formaninger og Exempel, losrev sig fra Philosophien.

For at dette kunde skee, maatte hun først bestutte sig til at foretage sig min Omvendelse.

Det vil hun vist naar De viser hende Venskab, og engang er kommen saa vidt at indskyde hende

Interesse. Hvilken From vilde ikke gjerne gjøre Proselyter? det er jo en Udøvelse af Forsøelsens søde Magt.

Men at skuffe hende —?

De har gjort saa megen Lykke hos Qvinderne; sig mig, kjære Armand, er det vel muligt at behage dem uden at skuffe dem?

Forestil De mig kun i Huset, saa vil vi see.

Nogle Dage efter denne Samtale førte Vicomten Armand til Fru Velmare. Dette første Besøg varede ikke længe, men Armand kunde ikke andet end være tilfreds; Fru Velmare havde modtaget ham med Artighed, og Hermine var ved hans Indtrædelse bleven rød. Tredie Dag derefter aflagde han et nyt Besøg, blev længe, og efterat den større Deel af Selskabet var borte satte han sig hen hos Fru Velmare. Denne erkyndigede sig om Magdalene, og ledsagede dette Spørgsmaal med saa venligt Blik og saa blid en Mine, at Spørgsmaalet var en Roes. Armand gjorde med Hovedet en Bevægelse som udtrykte Taknemlighed; men han følde snart at denne Art af Taksigelse var latterlig, og blev rød og forlegen.

Fru Velmare, som bestandig havde betragtet ham, sagde smilende: jeg seer gjerne at faae et Svar paa mine Tanker. Naar man saaledes bliver gjættet, er Bekjendtskabet snart gjort.

Ak, naadige Frue, svarede Armand, gid De i dette Øieblik kunde saaledes gjætte mig, som De tiltroer mig at jeg har gjættet Dem. Jeg tilstaaer, at jeg undertiden vilde frygte men ogsaa ofte vinde ved denne Gave.

Fru Velmare syntes tilfreds med dette Svar. Efter et Quarteers Forløb stod Armand op for at gaae; man bad ham blive og han blev til Aften.

Fru Velmare tilbragde denne Sommer, imod Sædvane, ikke paa sine Godser, fordi Forretninger holdt hendes Mand tilbage i Paris. Armand gik meget hyppig til hende, og efter to Maaneders Forløb opsøgde han Vicomten, som i sex Uger havde været bortreist, for at fortælle ham hvorvidt han var kommen.

Altsaa er De nu formelig forelsket? spurgde Vicomten.

Mine Følelser for Hermine ere hverkon blevne stærkere eller svagere, thi jeg kjender hende ikke me-

re nu end før; men jeg kjender hende nøie nok for at være vis paa at hun vil gjøre sin Ægtefælle lykkelig. — Hun er kun lidet inde i Selskabsværelset, taler kun lidet, men er stedse sysselsat med Brodering eller andet Arbeid; De seer altsaa at jeg umulig kan kjende hendes Aand.

Netop dette ville jo de Mødre have som endnu vedhænge den gamle Methode. Disse stumme Piger tage sig rigtig nok ikke ud i en Selskabssal, men derved vil man bevare dem mod Smigrerier. — Hvorledes finder De Fru Velmare?

Hun har Aand og er elskværdig. Overhoved havde jeg gjort mig en ganske anden Forestilling om en from Kone; jeg troede ikke hun kunde være saa behagelig.

Der bliver i hendes Huus ligesaavel ført Bagtalelse som andre Steder.

Nei, langtfra ikke saameget; Fruen i Huset bagtaler aldrig, og naar hun vil afbryde denne Art af Samtale, tier hun, eller forsvarer de Fraværende.

Jeg indestaaer for, at hendes Fromhed i Grunden ikke er andet end System.

Paa ingen Maade. Denne Kone mener det vist oprigtigt.

En Kone som er from, og mener det oprigtigt! og det i det attende Aarhundrede!

De kan lægge til, siden Encyclopedienes Fremkomst.

Resultatet af Samtalen var, at Vicomten, som kort derpaa skulde gjøre en Reise til Villers Cotterets, lovede at gaae endnu samme Aften til Fru Velmare og gjøre det første Ægteskabsforslag for Armand. Han gik derhen, man hørte rolig paa ham, og han fik til Svar at man vilde overlægge Tingen. Armand uddrog heraf de behageligste Forventninger.

Den følgende Dag ilede han til Fru Velmare, og fandt hende allene. Saasnart han var kommen, ringede hun, og befalede ei at indlade nogen; et Tegn at hun vilde erklære sig. Virkelig greb hun strax Ordet, yttrede uden Tilbageholdenhed, at af alle Partier som havde viist sig for Hermine, behagede i enhver Henseende Armand hende mest, kun med en eneste Undtagelse. Jeg ønsker ikke allene, vedblev hun, at min Datters Mand ikke maatte føle sig fristet til at afbrage hende fra de Grundsæt-

ninger jeg har indpræget hende; jeg ønskede ogsaa, at han i sine Meninger stemmede overens med hende. Men, det er mig bekjendt at De har ingen Religion.

Det er sandt, naadige Frue, svarede Armand; men det De her bebreider mig, har mere sin Grund i at jeg aldrig har tilbørlig tænkt derover, end at det skulde være blevet mig til Grundsætning.

Derom er jeg overbeviist, faldt Marquisen ind; alle skjønne Sjæle som ere uden Religion, ere det blot af Mangel paa Eftertænkning og Kjendskab til den. De har kun læst Bøger som angribe Religionen; hvad om man nu beviste Dem, at alle de vittige Paastande som have forført Dem, ikke ere andet end taabelige Sophisterier, eller Usandheder og skændige Bagvaskelser?

Ved dette med Varme fremsatte Spørgsmaal havde Armand Lyst at lee, efterdi han saae at Fru Belmare for Alvor havde foretaget sig at omvende ham. Imidlertid fattede han sig dog, og forsikkrede med alvorlig Mine, at han med Fornøielse vilde forlade sine Meninger naar man overbeviste ham om deres Urigtighed. Ved disse Ord reiste Marquisen sig, hentede to store Bøger (det var de bekjendte Bre-

ve fra nogle Jøder) og leverede ham dem med de Ord: dette fortræffelige Værk kan ikke foraarsage Dem Kjedsomhed; begynd De dermed, siden vil jeg laane Dem flere Bøger. — Kort efter kom Selskab, og Armand blev befriet fra en Samtale som satte ham i dødelig Forlægenhed.

Da Marquis Velmare havde været Gesandt, kom mange Fremmede til ham. Denne Aften indfandt sig tvende Oldinge, den ene en Tyfker, den anden en Engellænder. Sidstnævnte var en meget agtet Lærd. Den første talede meget slet fransk, den sidste slet ikke. Da man satte sig, befalede Fru Velmare sin Datter at sidde mellem begge de Fremmede; Armand, temmelig forundret over denne Foranstaltning, satte sig tæt ved Engellænderen, saavel for at være Hermine nærmere som for at underholde sig med den aandrige Mand, hvis Sprog han meget godt talede.

Armand blev forundret, da han saae den stille Hermine meget levende underholde sig med den tyske Baron. Hvorledes, sagde han, jeg troer Frøken Velmare taler Tysk?

Visselig, svarede den anden Fremmede, og det ligesaa fuldkommen som hun taler Engelsk. Ved disse Ord vendte han sig til Hermine, og nødte hen-

de derved at dreie sig om. Hun rødmede lidet da hun mødte Armands paa hende hæftede Blikke; man begyndte at tale Engelsk, og Hermine talede med ligesaamegen Lethed som aandrigt og skjønt. Man havde anviist hende denne Plads, for at underholde begge de Fremmede, da de formedelst deres Ubekjendtskab med Sproget ei kunde tage Deel i den øvrige Conversation. Under hele Aftensmaaltidet talede hun til høire Side Tysk og til venstre Side Engelsk, med den beskedne Tone som var hende egen, dog uden Frygtsomhed. Denne Opdagelse henrykkede Armand: Hermine havde Aand, Livlighed og Dannelse; nu forekom hun ham fuldkommen

Efter Bordet nærmede han sig hende og sagde: Ak Frøken, hvor lykkelig vilde jeg være, naar Deres Herr Fader vilde befale Dem at tale Fransk med mig.

Jeg torde dog ikke vove det, svarede Hermine; i mit Modersmaal kan jeg ikke vente den Skaansel som i fremmede Sprog.

Med disse Ord gik hun bort, og Armand fik ikke Tid at svare. Den øvrige Deel af Aftenen underholdt Armand sig med Engellænderen, blot for at tale om Hermine og rose hende. Fra denne Aften af elskede han hende lidenskabelig.

Den følgende Dag talede han enthusiastisk med Fru Velmare om Hermine. Vent ikke nye Opdagelser af dette Slags, sagde Marquisen. Hermine har en god Hukommelse og Fatteevne, hendes Aand er dannet, hun har en god Stemme og jeg har ladet hende undervise i Sang. Hun fandt ingen Smag i Instrumenter, og jeg troede ikke at burde tvinge hendes Tilbøielighed i Ting, hvis Hiemed blot er Fornøielse. Hun ledsager sin Sang lidet paa Pianoforte, men hun kan aldeles ikke spille i Concerter. Danse kan hun slet ikke; hun tegner rigtig nok, men maler kun Blomster; derimod har hun alle de Talenter som høre til hendes Kjøn og alle de Kundskaber som en Kone bør besidde. Hun er i Stand til at bestyre en Husholdning vel, og at forestaae de forskjellige Sysler ved et Meieri og et Landgods. Kort, jeg gjør mig ingen Betænkning at forsikkre Dem, at hun er god, ædel, husholdersk, forstandig, og ei har andre end tilladelige Ønsker. — Ak, naadige Frue, udraabde Armand, med hvilken Opmærksomhed vil jeg læse Jødernes Breve!

Dette var i sig selv en Usandhed; thi han havde hørt meget om dette Værk, kjendte dets Indhold, og havde besluttet ikke at gjøre sig den Umage at gjennemlæse disse tykke Bind. Da Vicomten nu var reist, og det var Armand en Fornødenhed at tale om Hermine, havde han fortroet sin Hemmelig-

hed til Ridder Elmore. Det er ubegribeligt, sagde denne, hvorledes en aandrig Kone kan indbilde sig, at nogle Bøgers Læsning vil være tilstrækkelig til at bringe en Mand paa din Alder fra sine Grundsætninger.

Man seer hvor ærligt hun mener det, og hvor overbeviist hun er om Værdien af religieuse Grundsætninger.

Kan være, men i Øvrigt tvivle Qvinderne om intet; alt hvad de levende ønske holde de ogsaa for muligt. Jeg venter at du ikke længe vil opsætte din Omvendelse; ere Hermines Yndigheder virkelig saa store, ville de snart seire over dig.

Naar jeg erklærede mig alt for hastig beseiret, vilde man ikke troe mig; men jeg vil om nogle Dage bringe Bøgerne tilbage, og anstille mig som om jeg var bleven meget tvivlraadig — Dog, hvad der forskrækker mig er, at hun allerede har forkyndt mig, jeg maatte læse endnu flere.

Sandsynligvis vil hun ikke give dig sin Datter førend du er færdig med hendes hele Bogsamling.

Og naar hun nu leverer mig Bøger jeg slet intet kjender til, maa jeg dog gjennemblade dem,

for i det mindste at kunne tale overfladisk om Indholdet.

Lad din Secretaire læse dem.

Et fortræffeligt Indfald! Det vil jeg.

Godt, men dersom til Ulykke et halvt Dousin Folianter høre til denne Læseplan, vil Bryllupet ikke saa snart gaae for sig. Dog, naar du spiller din Rolle godt, kor du vel haabe at faae en Afkortelse i dit Noviciat.

Jeg tilstaaer dig, det koster mig Overvindelse at spille denne Rolle; Fru Velmare viser sig saa venskabelig imod mig.

Det vilde være moersomt om I skuffede hinanden. En Skinhellig og en Philosoph, som gjensidig forte hinanden bag Lyset, det vilde blive en lystig Historie.

Fru Velmare er ingen Skinhellig; hos hende er ikke at tænke paa Forstillelse.

Bevar's! alle Fromme ere Skinhellige.

Om Mændene vil jeg tilstaae det, men Qvinderne—

Du har Ret, Qvinderne kunne ikke forstille sig.

Jeg veed vel at de kunne antage alle Skikkelser, men de ere ei istand til at udholde længe i en Skikkelse som er dem fremmed. De bruge hyppigen Konstgreb, men sjeldent ere de Hyklerinder.

Med Rette paastod Armand, at Fru Velmare ikke hyklede. Frimodighed og Tillid vare Grundtrækkene i hendes Characteer. Hun var fast overbeviist om Religionens Sandheder, og holdt det ikke for muligt at en forstandig Person, som meente det alvorligt og ønskede sig belæret, ikke skulde blive gjennemtrængt af disse Sandheder. Da Armand bragde hende Bøgerne tilbage, troede hun ogsaa uden Betænkning alt hvad han sagde om dem, og fandt hans Fremskridt i Meningsforandring allerede saa store, at hun noiedes med blot at tage det Løfte af ham, at han endnu vilde læse Pascals Betragtninger og Bossuets Værker. Han leverede alle disse Bøger til sin Secretaire, som maatte gjennemlæse dem og gjøre et Udtog deraf. Efter en Maaneds Forløb gav han Bøgerne tilbage, forsikrede han havde studeret dem Dag og Nat, og følte sig overtydet om Sandheden af de Grundsætninger de indeholdt, hvilke for Fremtiden skulde tjene til Rettesnor for hans Vandel. Intet var nu i Veien for hans Forbindelse med Hermine; ogsaa erholdt han

snart hendes hele Tiltro. Med hvilken Henrykkelse læste han i dette uskyldige Hjerte! — Man var kommen overens om, at tilbringe hele Sommeren paa et af Marquis Velmares Godser; uden selv at ane det, udtalde Hermine den skjønneste Roes over sin Characteer og sine Følelser ved at omtale de Fornøielser hun der havde nydt. Armand fandt i sine Samtaler med hende den behageligste Nydelse, og de bedste Forhaabninger for sin Lykke i Fremtiden.

Den skjønne af Armand saa længselsfuldt forventede Dag indtraf endelig. Det var den første Dag i September at Armand modtog Hermines høitidelige Forsikkring om hendes Kjærlighed. Strax efter Festlighederne reiste man til Limousin, hvor man vilde tilbringe to Maaneder.

Armand havde vel ikke til Hensigt at gjøre en Fritænkerske af sin Hustru; thi han følte fuldkommen, at hendes Sjæl ved en saadan Forandring vilde tabe ligesaameget i Ynde som i gode Grundsætninger. Han gjorde blot Regning paa, lidt efter lidt at betage hende noget af hendes Alvorlighed, og gjøre hende modtagelig for den store Verdens glimrende Fornøielser. Forfængelighed og Kjærlighed selv bestyrkede ham i dette Forsæt. Hermine var saa yndigt og skjønt formet; hvor slemt at hun ikke kunde danse! en kort Undervisning vilde snart sætte

hende istand til at glimre paa Baller og fordunkle de skjønneste Qvinder. Hermine havde ved Dagen en herlig Ansigtsfarve, ved Lys syntes hun noget bleg; ved Hjelp af lidt Rødt kunde denne Mangel hæves. Armand smigrede sig, efter sin Tilbagekomst til Paris at kunne bevirke disse og flere Forandringer.

I Øvrigt henlevede Armand dette Efteraar meget lykkelig, uagtet Hermines og hendes Moders Alvorlighed; han ønskede endog, at Opholdet paa Landet maatte forlænges, og man vendte derfor først mod Enden af November tilbage til Paris. Ridder Elmore kom strax til Armand for at udspørge ham. Endelig er du nu i dit Huus, og ikke mere under Fru Velmares strænge Opsigt, sagde han til Armand. Du har nu mere Magt over din Kone, og kan vænne hende fra den overdrevne Strænghed i Sæder, som, da hun endnu er ung, virkelig vil gjøre hende latterlig.

I Sandhed, svarede Armand, dette er ogsaa mit Forsæt; men dog ønskede jeg ikke at hun aflagde al Fromhed, og jeg frygter at betage hende denne ganske, medens jeg blot har til Hensigt at sætte hende Grænser; thi Qvinderne ere i alting tilbøielige til Yderligheder.

I det mindste kan du nu gjøre dig det selv lettere, og ophøre at spille den Fromme.

Rigtig nok er denne Tvang utaalelig, men det vil ikke være let at aflægge denne Rolle. Hermine holder mine Ytringer for oprigtige; Alt vilde være tabt, hvis jeg var uforsigtig nok at tilstaae hende, at hendes Moder i denne Punct havde bedraget sig. Med hendes Fordomme tvivler jeg ikke paa at hun vilde ansee mig for et Uhyre.

Nu vel, saa lad hende blot indbilde sig, at du er falden tilbage i dine forrige Vildfarelser.

Det vilde krænke hende saaledes at —

Du bliver altsaa en Hykler saalænge du lever! Hvad ville Philosopherne sige dertil?

Lad dem sige hvad de ville; det kan være mig ligegyldigt.

Jeg begynder for Alvor at troe, at du i Grunden virkelig er bleven en Frafalden fra Philosophien, og har slaaet dig til de Fromme.

Gid Himlen vilde det saa! jeg kom da til at tænke ligе med Hermine, og havde ingen Forstillelse nødig.

Nogle Dage efter sin Ankomst til Paris erfoer Armand, at Baroneſſe Urzellas Datter, den ſamme Aglae ſom han havde vildet ægte, var bleven gift. Da hun var beſlægtet med Fru Belmare, gjorde hun hende hyppige Beſøg. Hun viſte ingen Fortrydelſe over det Forefaldne, thi af alle Sindsbevægelſer kan man ſædvanligvis letteſt dølge denne: Forſængelighed er en Kilde til Omfindtlighed over et erhvervet Fortrin, men den lærer ogſaa at ſkjule den. — Aglae var meget artig mod Hermine, men Armand bad ſin Kone ikke at knytte nogen Forbindelſe med hende.

Armand beundrede den Orden Hermine indførte i Husvæſenet; iſær var Udgivternes Ringhed ham paafaldende. Han ſammenlignede hermed ſin første Kones Ødſlen, og ſagde til ſig ſelv: naar jeg bringer Hermine til at overvinde de Betænkeligheder, ſom hindre hende i at beſøge Comedier og Baller, vil hun ſnart finde overdreven Smag i Pynt og Beſtige, og henfalde til det Flaneri hvorved min første Kone gjorde mig ſaa ulykkelig. Vel har Hermine for god Opdragelſe til at jeg af hende kunde befrygte lige ſaa ſtore Daarſkaber; men hvorfor ryſte de Grundſætninger ſom bevare hende derimod? er det ikke bedre at lade hende beholde diſſe i deres hele Strænghed? Hermine er ſaa reen, ſaa rolig, ſaa fro, og jeg er ſaa lykkelig! den ringeſte Forandring

i hendes Characteer kunde ikke andet end blive til Uhæld for mig. Og naar hun nu besluttede sig til at forandre noget i sin Vandel, maatte hun jo holde det hemmeligt for sin Moder, Hermine maatte bequemme sig til Forstillelse og Usandheder; og jeg skulde være saa uforsigtig at give hende Undervisning i sligt — — nei, nei, hun maa blive som hun er — men hvorledes kan jeg vedblive at drive dette Hykleri, som er Andre saa latterligt og mig selv saa foragteligt! Ak! hvi kan jeg ikke antage hendes Tro og hendes Fordomme? — dog, har man sin Samvittigheds Vidnesbyrd for sig, kan man jo trodse Verdens Dom!

Disse Tanker forurolige Armand og forstyrrede hans Lykke. Han vidste ikke hvad han skulde gjøre, og saae intet Middel til at komme ud af denne Uvished.

Imidlertid ledsagede han næsten altid Hermine naar hun gik i Kirke. Han hørte flere Gange Pater Elysee prædike, og undrede sig at han kunde høre Prædikener uden Kjedsomhed; han mærkede, at en overdreven Smag for Litteratur i visse Tilfælde kunde være skadelig for Ting, der staae i Forbindelse med Religionen. Han indsaae, at han med en Art af Fornøielse vilde kunne læse vore veltalende geistlige Talere. En Prædiken han hørte, gjor-

de ikke lidet Indtryk paa hans Aand; den handlede om Hykleri, han anvendte næsten alle Stæder paa sig selv, og forlod Kirken med saa vemodig Følelse at han havde Møie med at bølge den.

En Morgen, da han var allene med sin Kone, bragde man hende et stort Antal prægtigt indbundne Bøger. Armand spurgde hvilke det var. Det er det Bibliothek, svarede Hermine, som jeg vil opstille i mit Cabinet. Læs Titlerne paa disse Værker: det er Pascals Betragtninger, Breve fra nogle Jøder, Bossuets Værker. Disse Bøger, vedblev hun, ere mig dobbelt dyrebare; det er dem min Moder laante dig; jeg har dem at takke for din Omvendelse og for den Lykke at være din.

Hermine sagde disse Ord med saadan ægte Følelse, at de gjorde levende Indtryk paa Armand. Kjære Hermine, sagde han, jeg vil endnu idag begynde paa at gjennemlæse dem nok engang. Denne Gang holdt han Ord. Han læste ikke allene uden Fordom, men endog med det Ønske at vorde overtydet. Hans Lidenskaber kæmpede ikke mere mod Sandheden; alle hans Ønsker og hans Hjertes ømmeste Tilbøielighed stemmede overens med hans Pligter. Han læste Ting af høit Værd, som hans Aand var istand til at sætte Priis paa. Han blev overbeviist ved disse og andre udmærkede, tildels fortræf-

folige Værkers Læsning, og blev bestyrket i Kjærligheden til sin Hustru og til Dyden.

Medens den elskværdige Hermine nød den reneste Lykke i sin Families Skjød, gjennemløb Aglae af Urzellas, som havde ægtet Marquis L***, med al mulig Glands den korte og trættende Løbebane som hører til en Dame efter Moden. Sygelighed, og Forstyrrelsen af hendes Skjønhed, vare Frugterne af en Adspredelsessyge, som ikke længer skjænkede hende nogen Nydelse og dog var hende uundværlig. Sædvanligvis træffer Coquetterne en Skjæbne, som ikke kan afhjelpes, hvorover deres Aandsstyrke og Philosophie forgjæves vilde søge at hæve sig, og som ved intet Blændværk kan erstattes, nemlig det Uhæld at faae en rød Næse. Man har bemærket, at dette langt fra ikke saa ofte er en Følge af gjennemarbeidede Nætter eller virkelig Kummer, som af overdrevne Balkornøielser og de qvælende Lidenskaber Coquetteriet vækker. Store Philosopher, blandt andre Fontenelle, have lagt Mærke til, at de misundelige Coquetter — og hvilken Coquette er ikke misundelig? — næsten alle før deres tredivte Aar havde en rød Næse.

Ogsaa den arme Aglae traf dette Uhæld; den hæftige Smerte dette foraarsagede hende, havde betydelig Indflydelse paa hendes Characteer. Hun

overfaae med eet Blik alle Følgerne heraf; Rygtet om hendes Skjønhed maatte forsvinde, hun kunde hverken bære blegrøde Klæder mere, eller pryde sig med Roser; og hvor smerteligt er det ikke, naar man er tvungen til, pludselig at ombytte den friske Ungdoms smilende Prydelse med Klæder, der vilde passe for en Kone paa fyrgetyve Aar. Imidlertid maatte hun holde sin pinlige Smerte hemmelig, maatte daglig tre til fire Timer med taarefrit Die see sin Hæslighed i Speilet, og synes fro naar hun ved sit Toilette modtog forbums Tilbedere, som nu kun priste hendes Talenter og Aandsyndigheder: en kold og ufuldkommen Beundring, naar man modtager den i sit fem og tyvende Aar, uden tillige at høre sin Skjønhedsroes gjentaget. Endelig maatte Aglae ogsaa undertiden see Hermine, som var et Aar ældre end hun, og dog af Udseende friskere og skjønnere end nogensinde.

Til disse Hovedaarsager til Bekymring kom endnu smaae Ubehageligheder, som fuldkommen fordærvede hendes Lune og Character. Hvilke Plager foraarsage ikke uhøflige Creditorer, og en dum og foragtelig Mand som man ikke kan udstaae! Naar man nu tillige er i en spændt Stilling med sine Paarørende! — Dog, til at forbedre den indvortes ubehagelige Tilstand som er en Følge af alt dette,

har man jo Adspredelser, og Veresyge, som kunne tjene til Opmuntring; thi i de senere Tider har Berømmelsen ikke forsmaaet (i det mindste i visse Personers Tanke) at krone Lykken ja endog den blotte Fordring paa Bifald i Selskaber. Bestræbelsen efter Roes har ikke dannet synderlig flere Helte, men den har sat hele Verden i Flamme. Allerede havde enhver, som Naturen ikke aldeles havde forglemt, i sin lille Kreds tilkæmpet sig sin Laurbærkrands. Allerede smykkede ethvert omtfølende Væsen sin Vens Grav dermed. Greben af dette Raseri, tænkte Aglae ikke paa andet end at erhverve sig et stort Navn. Midlerne dertil vare bekjendte; hun anvendte dem alle. Der blev forelæst hos hende; alle Fremmede af Betydning trængde sig derhen; hun gav Baller, store Soupers, Concerter, hvor hun vel sang med svag Stemme, og ofte falskt, men man var ganske henrykt over hendes Smag og Udtryk, og Aglae blev den mest lovpriste Dame ved Hoffet.

Revolutionen forstyrrede denne Berømmelsens hele prægtige Bygning. Nu maatte man bruge andre Midler for at erhverve sig Anseelse; alt hvad for havde glimret blev tilintetgjort eller foragtet; Berømmelsen tilhørte kun det Nye. Den gamle Forfatnings indbildte eller virkelige Fortjenester tabte deres hele Glands. De bleve, tilligemed Lehnsrettigheder og adelige Titler, enten afskaffede eller

foragtede. Aglae og hendes Mand reddede sig hurtigt bort fra Frankrig strax i Begyndelsen af Revolutionen. De begave sig til Coblenz, og fortærede i faa Maaneder den ringe Pengesum de havde været istand til at medtage. Aglae troede at kunne aabne en betydelig Pengekilde ved at sælge sine Kostbarheder. Ved sit Givtermaal havde hun faaet Smykker af fyrgetyve tusinde Frankers Værdi; men da hun efterhaanden havde bortbyttet sine Diamanter for Modestads, saa fik hun for sine smaae fine Perler, staal Sager, Ringe, Armbaand, Medaillons og haar Halsbaand kun en ringe Sum, som neppe var tilstrækkelig for tre til fire Maaneder. Hendes Mand trøstede hende, i det han yttrede, at med hendes overordentlige Talenter vilde det være unødvendigt at gjøre sig Sorger for Fremtiden. I den Stilling hvori vi ere, tilføiede han, maae vi hæve os over Fordomme. Alle som kom til os paastode at du sang bedre end Madame Todi, spillede Pianoforte saa godt som Fru Montgeron, og malede saa godt som Madame Lebrun. Herved kan man hjelpe sig ud af Forlægenheden; man behøver kun at reise til en stor Stad hvor Konsten høiagtes.

Man valgde hertil London. Aglae havde ingen stor Tro til sin Malen, og vidste at hun uden Hjelp intet Taaleligt kunde frembringe; men hun gjorde

stor Regning paa sine øvrige Talenter, naar hun tænkte paa den Enthusiasme hun fordum havde opvakt i sin Musiksal. Dette Selvbedrag varede ikke længe; den arme Aglae sang og spillede i en Concert, og blev udpeben. Hun troede at kun de Franske besadde Smag; — men hendes Uheld var skrækkeligt: Hvad skulde der blive af hende, uden Penge, uden Dueligheb til at erhverve sig noget ved en eller anden Konst eller Færdighed, uden Mod! Som et Offer for Forfængelighed og Daarskab, segnede den Ulykkelige under sin Kummers Byrde. En Tæring endte hendes Liv, fire Aar efter at hun havde forladt sit Fædreneland.

Hermines Skjæbne var meget forskjellig fra hendes. Hun havde holdt saa godt Huus, at Armand forlod Paris uden Gjæld, og endda kunde medtage en betydelig Sum Penge. Han flygtede til Tyskland, forpagtede et godt Meieri i Nærheden af en Handelsstad, anbragde endel af sin Formue hos et Handelshus, og med det øvrige drev han selv en lille Handel. Hermine blev med sine Børn i Meieriet, som hun selv forvaltede og udvidede; ved hendes Virksomhed og Indsigt var Indtægten af dette, samt af Kjøkken- og Frugthaven, meer end tilstrækkelig til at bestride Forpagtningsafgiften og Familiens Fornødenheder. Da Armand ikke behøvede at sørge for Husvæsenet, kunde han aldeles opofre sig

til sine Forretninger. Han forstørrede sin Capital og vilde i sin Landflygtighed været lige saa lykkelig som i Paris, naar ikke hans Fædreland og Venner havde ligget ham paa Hjerte. — Hans Svigerforældre, som et Aar senere flygtede fra Frankrig, søgte og fandt Tilflugt hos ham; han var istand til at give sine Børn en fortrinlig Opdragelse, og efter ti Aars Forløb vendte han tilbage til sit Fædreneland, hvor Nationens Berømmelse, en grundfæstet Regjeringsform og Gjenoprettelse af Religionen bragde alle Revolutionens Rædsler i Forglemmelse, og hvor han vedblev at nyde den Lykke, som ved Hermines og hans Børns Side overalt havde fulgt ham.

Anmærkning:

At Forfatteren i dette lidet Skrift har betjent sig af den almindelige Skrivemaade og ikke brugt den han i flere Aar har vedtaget, er skeet paa Forleggerens Anmodning, og ikke fordi han er overbeviist om at denne er rigtigere end hans.